

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií

Oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy

Pavla Honová

Bakalářská práce

2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavla Honová**
Osobní číslo: **Z10321**
Studijní program: **B5349 Porodní asistence**
Studijní obor: **Porodní asistentka**
Název tématu: **Oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy**
Zadávací katedra: **Katedra porodní asistence a zdravotně sociální práce**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Sběr informací a studium literatury.
2. Stanovení podmínek, metod, cílů práce.
3. Stanovení výzkumných otázek.
4. Konzultace vybrané metodiky výzkumu s vedoucím práce.
5. Realizace výzkumu.
6. Analýza a interpretace získaných výsledků.
7. Zhodnocení výsledků práce.

Rozsah grafických prací: dle doporučení vedoucího

Rozsah pracovní zprávy: 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. KOBILKOVÁ, J. et al. Základy gynekologie a porodnictví. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. ISBN 80-7262-315-X.
2. KYBALOVÁ, L. Středověk. Praha: Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-146-8.
3. LENDEROVÁ, M.; RÝDL, K. Radostné dětství?: dítě v Čechách devatenáctého století. 1. vyd. Praha: Paseka, 2006. ISBN 80-7185-647-9.
4. REPKOVÁ, A. a kol. Gynekologické ošetrovatel'stvo. 1. vyd. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-236-7.
5. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. Ošetrovatel'ství v gynekologii a porodnictví. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3373-9.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Věra Erbenová

Katedra porodní asistence a zdravotně sociální práce

Datum zadání bakalářské práce: **1. října 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **9. května 2013**

prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.
děkan

L.S.

Mgr. Markéta Moravcová
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 20. února 2013

Prohlášení

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající se zákona č. 121/ 2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jiného subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 4. 2013

.....

Pavla Honová

Poděkování

Především bych ráda poděkovala mé vedoucí práce paní Mgr. Věře Erbenové za cenné rady a věnovaný čas. Také bych chtěla poděkovat respondentkám, které mi s ochotou vyplnily dotazníky. A v neposlední řadě děkuji svým blízkým za jejich podporu.

V Pardubicích dne 29. 4. 2013

.....

Pavla Honová

ANOTACE

Tématem teoreticko - výzkumné bakalářské práce je oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy.

Teoretická část se zabývá gynekologickými obtížemi žen a historií ženského odívání od primitivní společnosti až po současnost.

Výzkumná část je zaměřena na zvyklosti nošení oděvu dnešních žen a jejich informovanost o důsledcích nošení nevhodného oděvu.

KLÍČOVÁ SLOVÁ

ženy, oděv, choroby, historie

TITLE

Clothing in the course of the centuries and its effect on the disease in woman.

ANNOTATION

The topic of theoretical and research work is clothing in the course of the centuries and its effect on the disease in woman.

The theoretical part deals with gynecological problems of women and the history of women's clothing from primitive society to the present.

The research part is focused on the custom of wearing the clothing of today's women and their knowledge of the consequences of wearing inappropriate clothing.

KEYWORDS

women, clothing, diseases, history

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ	9
SEZNAM TABULEK	11
ÚVOD	12
CÍLE PRÁCE	13
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1. Historie odívání od primitivní společnosti po období direktoria	14
1.1 Doba kamenná	14
1.2 Člověk moudrý	14
1.3 Z lovce zemědělec.....	14
1.4 Doba bronzová a železná.....	14
1.5 Starověký Egypt.....	15
1.6 Starověké Řecko	16
1.7 Starověký Řím	16
1.8 Byzantská říše.....	17
1.9 Oděv v románské době.....	17
1.10 Gotické odívání.....	18
1.11 Renesance	18
1.12 Baroko	19
1.13 Rokoko	20
1.14 Oděv direktoria	21
2. Historie odívání v 19. Století	22
2.1 První polovina 19. století.....	22
2.1.1 Empírová móda	22
2.1.2 Romantismus.....	22
2.2 Druhá polovina 19. století	23
2.2.1 Móda druhého rokoka.....	23
2.2.2 Móda turnýry.....	23
3. Móda přelom 19. a 20. Století	25
3.1 Secese	25
3.2 Móda a odívání mezi dvěma světovými válkami	25
3.3 Móda ve 30. letech.....	26

3.4 Oděv v druhé polovině 20. Století	26
3.4.1 Teenageři.....	27
3.4.2 Hudba Beatles a Hippies.....	28
3.4.3 Modrá móda	29
3.4.4 Nová technologie.....	30
3.4.5 Inspirace ze Světa.....	30
3.4.6 Oděv podle hudby.....	31
4. Jaká je dnešní móda	32
5. Druhy vláken a tlak oděvu	33
5.1 Druhy vláken	33
5.2 Tlak oděvu	33
6. Dětský oděv	34
7. Ženské spodní prádlo	35
8. Gynekologická onemocnění způsobená nevhodným oděvem.....	36
8.1 Gynekologické záněty klinický obraz.....	36
8.2 Diagnostika gynekologických zánětů	36
8.3 Léčba gynekologických zánětů.....	37
8.4 Gynekologické záněty a jejich následky	37
8.4.1 Záněty zevních rodidel – vulvitis, vulvovaginitid.....	38
II VÝZKUMNÁ ČÁST	39
9. Výzkumné otázky	39
10. Metodika výzkumu	40
10.1 Výzkumný nástroj.....	40
10.2 Výzkumný vzorek.....	40
10.3 Zpracování dat	41
11. Presentace výsledků	42
12 Diskuze.....	68
12 Závěr	72
SEZNAM LITERATURY.....	74
SEZNAM PŘÍLOH.....	75

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Graf věku respondentek.....	42
Obr. 2 Graf ukazující jaký materiál u spodního prádla ženy preferují.....	43
Obr. 3 Graf zjišťující jaký typ kalhotek ženy nejčastěji nosí	44
Obr. 4 Graf znázorňující počet žen chodících bez kalhotek.....	46
Obr. 5 Graf ukazující, zdali si ženy myslí, že chození v létě bez kalhotek je zdravé	47
Obr. 6 Graf spaní žen bez spodního prádla.....	48
Obr. 7 Graf nejčastěji nošeného oblečení v letních měsících.....	50
Obr. 8 Graf četosti nošení riflových kalhot.....	51
Obr. 9 Graf znázorňující vhodnost nošení přilnavého oblečení vzhledem ke zdraví	53
Obr. 10 Graf nošení spodní košilky v chladném počasí.....	54
Obr. 11 Graf znázorňující, zda si ženy v prodejně spodního prádla nechávají poradit od prodavačky.....	56
Obr. 12 Graf znázorňující preferenci vzhledu či materiálu podprsenky	57
Obr. 13 Graf nesprávné velikosti podprsenky z hlediska zdraví	59
Obr. 14 Graf nošení nesprávné velikosti podprsenky	60
Obr. 15 Graf zdravotních problémů při špatném výběru podprsenky.....	61
Obr. 16 Graf preference výběru spodního prádla podle jednotlivých kritérií	62
Obr. 17 Graf názoru na trvalé zdravotní problémy z nošení korzetu.....	63
Obr. 18 Graf zdravotních problémů žen nosících korzet	64
Obr. 19 Graf znázorňující vědomost žen o gynekologických obtížích při špatném výběru spodního prádla	65
Obr. 20 Graf gynekologických obtíží vzniklé v důsledku špatné výběru spodního prádla.....	66
Obr. 21 Graf převlékání do domácího oděvu	67
Obr. 22 Starověký Egypt	76
Obr. 23 Řecko a Řím.....	76
Obr. 24 Gotické šaty.....	77
Obr. 25 Barokní móda	77
Obr. 26 Rokoková móda.....	77
Obr. 27 Empírová móda	78
Obr. 28 Dámská a dívčí móda v době romantismu	78
Obr. 29 Druhé rokoko.....	78
Obr. 30 Móda turnýry.....	79

Obr. 31 Secese.....	79
Obr. 32 První zkrácení sukně ke kolenům 20. léta 20. století	79
Obr. 33 Hrudní koš miloské Venuše a ženy stažené šněrovačkou.....	80
Obr. 34 Přírozená a nepřírozená poloha orgánů	80

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Nejčastěji nošený typ kalhotek u žen podle jednotlivých věkových kategorií	44
Tab. 2 Spaní žen bez spodního prádla podle věkových kategorií.....	48
Tab. 3 Nošení riflových kalhot	51
Tab. 4 Preference vzhledu či materiálu podprsenky u jednotlivých věkových kategorií.....	57

ÚVOD

Toto téma bakalářské práce jsem si vybrala, jelikož si myslím, že oděv je aktuálním tématem, zejména proto, že dnes máme na trhu velké množství různého oděvu a ne vždy si žena dokáže vybrat ten správný typ, který jí do budoucna nepřinese zdravotní problémy.

Móda se neustále mění a jde dopředu. Ovšem ne každý materiál, střih, které ženy nosí je také vhodný z hlediska zdraví. Mnoho žen dbá především na vzhled a mnohdy zdraví zůstává až na druhém místě.

Oděv, ač už byl jakýkoliv, tu byl téměř od samého začátku. Postupně se vyvíjel a rychle se měnil.

Odíváme se ne, ze zásady zdravotnické, ale proto, že to tak někdo právem řekl. Oděv naznačuje určitou symboliku. Ukazuje to, jak člověk žije, z jaké je rodiny nebo jaké má povolání. Do oděvu se oblékáme také z určité slušnosti. Ukazuje nám určitý styl dané doby, technické možnosti, tradice a podnebí. Oděv nás chrání před nepříznivým počasím a tím zajišťuje regulaci teploty těla. (Bayerová; Lenderová a Rýdl, 2006)

Na druhou stranu oděv dokázal i ublížit. Ženy často snášely velké bolesti a muka, jen pro svou krásu. To vše se jim odměnilo zdravotními problémy, který oděv mnohdy přinášel.

Na historii oděvu jsme se zaměřily v teoretické části.

Ve výzkumné části jsme se zaměřily na zvyklosti nošení oděvu dnešních žen. Snažily jsme se zjistit, čemu dnes ženy v odívání dávají přednost.

Každá žena by si měla sama uvědomit, zda je její prioritou vlastní zdraví. Nejideálnější je, dát si při výběru oblečení opravdu záležet a vybrat takové, které splňuje více požadavků. Nejlépe kombinace krásy oblečení s dobrými vlastnostmi z hlediska zdraví.

CÍLE PRÁCE

Teoretickým cílem bakalářské práce bylo získat a zpracovat informace o historii odívání a následcích špatného odívání.

Výzkumný cíl byl zjistit, jaké návyky mají dnešní ženy v oblékání.

Další výzkumné cíle jsou:

- Zjistit informovanost žen o zdravotních důsledcích špatného oblékání.
- Zjistit zdali ženy při výběru oblečení dbají na své zdraví.

I TEORETICKÁ ČÁST

1. Historie odívání od primitivní společnosti po období direktoria

1.1 Doba kamenná

První odívání těla vzniklo už ve starší době kamenné. Lovci z pravěku si vystýlali jeskyně kůží ze zvířat. Nejprve si lovci tyto kůže začali na tělo jen pokládat, později vznikly první kostěné jehly a jednoduché sešívání kůže. (Skarlantová, 1999)

1.2 Člověk moudrý

Náš prapředek „člověk moudrý“ začal používat ke svému oděvu i různé ozdoby. Ozdoby byly tvořeny z toho, co sama příroda dala. Byly to různé lastury, kosti, peří, zuby zvířat, kamínky a další. Mezi další ozdoby patřilo také tetování, jizvení a další deformace těla. Tyto ozdoby měli funkci magickou, okrasnou, ale také se podle nich jedinec zařazoval do společnosti. (Skarlantová, 1999)

1.3 Z lovce zemědělec

Z lovce se stal zemědělec. Člověk pěstováním různých rostlin jako je len a konopí zjistil, že stvoly těchto rostlin se dají třepit v pevná vlákna. Člověk začal spřádat hrubé nitě a příst. (Skarlantová, 1999)

1.4 Doba bronzová a železná

Doba bronzová a železná přinesla pro oděv novou výrobu ozdobných předmětů. Vyráběly se kovové náramky, nákrčníky, náušnice a jehlice na spínání šatů. (Skarlantová, 1999)

1.5 Starověký Egypt

Textil se vyráběl především ze lnu, konopí a ovčí vlny. Bavlna se do Egypta dostala až později (asi v 2. stol. př. n. l.), patrně z Indie. Za nejdražší látku byla považována látka jemná a průsvitná. Látku bychom mohli vidět na řasených tunikách faraónů a průsvitných šatech tanečnic. Látka byla lehká a vzdušná vzhledem ke klimatickým podmínkám Egypta. Díky tomuto materiálu byl oděv pohodlný a nepřispíval ke vzniku zdravotních problémů.

Bederní rouška, kterou Egyptané používali je nejstarším typem odívání. Je to pruh látky omotaný kolem boků, tvoří základ odívání. Bederní rouška sahala od pasu dolů zhruba do poloviny stehen. Někteří lidé pracovali nahatí a roušku si oblékali pouze do chrámu nebo při vstupu na veřejnost. Faraonova bederní rouška byla prodloužená až do poloviny lýtek, později se prodloužila až ke kotníkům. Později v období Nové říše byl oděv doplněn o nesešitou průsvitnou tuniku, která kryla ramena. Na nohou bohatí Egyptané nosily sandále, především pak faraon. Prostí lidé chodili bosí.

Základem Staré a Střední říše byl oděv, zvaný kalasiris. Kalasiris byl úzký oděv z jemného plátna, který postavu obepínal velmi těsně. V tomto oděvu nešlo dělat velké kroky. U žen délka oděvu stejně jako u mužů symbolizovala společenské postavení. Chudší a pracující ženy nosily kalasiris do poloviny lýtek. Bohaté a vznešené ženy nosily kalasiris dlouhý až ke kotníkům. Horní okraj kalasiris kryl poprsí, nebo sahal těsně pod ně. Často byly ňadra odhalovány. Pro tyto starověké kultury byla nahota brána za přirozenou.

V období Nové říše byl oděv složitější a pestřejší. Vznešené ženy začaly nosit oděv nejméně ze dvou vrstev. Spodní kalasiris bylo doplněno o svrchní roucho. Roucho, ženy nosily někdy z látek jemných a průsvitných, jindy z látky plisované. (viz příloha A)

Egyptané měli oblíbenou květinu, lotos. Jeho motivy byly často v oděvu používány. Například ve tvaru lotosového květu bylo řasení šatů a různé šperky.

Co se týče vlasů, ženy vyšších tříd často nosily paruku, která měla význam ve společenském postavení. Zároveň chránila vlasy před zářením afrického slunce. Ženy si také zdobily vlasy kovovými čelenkami. Dále nosily mnohé šperky, avšak právo nosit zlato měl pouze faraon a jeho žena. (Skarlantová, 1999; Kybalová, 1998)

1.6 Starověké Řecko

Oděv v Řecku byl velmi jednoduchý a zároveň praktický. Byl vytvořen bez stříhu a šití. Oděv respektoval tělesné rozměry, pohyb a individualitu. Tento typ oděvu byl ze zdravotního hlediska maximálně vhodný. Splňoval hygienické a klimatické podmínky.

Oděv byl tvořen na postavě člověka. Délka šatů oděvu šla upravovat dle potřeby. Ženy nosily dlouhý splývavý oděv peplos, vytvořen z vlněné látky. Byl to kus látky ve tvaru obdélníku omotaný kolem těla a na ramenou upevněný sponou nebo jehlicemi. Většinou byl peplos na jedné straně po boku otevřený, ale mohl se kdykoliv sešít. Tvarování těla poskytovalo přepásání.

Ionský chiton byl stejně tak jako peplos pruh látky tvořený na tělo a sepnutý na ramenou. Rozdíl mezi peplosem a chitonem je v materiálu. Chiton je tvořen z lněného materiálu a je zdoben jemnými sklady. Chiton se stal univerzálním oděvem. Dívky a ženy nosily chiton dlouhý až ke kotníkům.

Himation je druh svrchního oděvu, na který nebyly potřeba spony ani jehlice, jak tomu bylo u peplosu a chitonu. Himation měl tvar obdélníku z vlněné tkaniny. Byl asi 1,5 m široký a 3 m dlouhý. Je to ovinovací oděv bez zapínání. Himation s oblibou nosily ženy, které ho rády používaly jako dlouhou šálu nebo pokrývku hlavy.

Mezi univerzální obuv se používaly sandály. Řekové však doma chodili bosí. (Skarlantová, 1999; Kybalová, 1998)

1.7 Starověký Řím

Oděv žen byl opět symbol společenského postavení. Tunika byla základním oděvem, jak pro muže, tak pro ženy. Tunika je oděv, ve kterém žena chodila doma, odtud pochází název tunica intima.

Oděv, ve kterém se žena ukazovala na veřejnosti, se nazývá stola. Svým řasením se podobá řeckému chitonu. Stolu nesměly nosit otrokyně. Postupně se do módy dostaly stoly krásně zbarvené a vyšíváné. Další svrchní oděv byla palla, která se podobala řeckému peplosu. Jeden cíp pally mohl sloužit jako pokrývka hlavy. Mamillare by se mohl brát jako předobraz první podprsenky. Byl to pruh z látky nebo jemné kůže obtočený kolem ňader. Starověký řecký a římský oděv je znázorněn v příloze A. (Skarlantová, 1999)

1.8 Byzantská říše

Vliv křesťanství v byzantské říši byl natolik velký, že se celé tělo zakrylo od hlavy až k patě. Oděv měl několik vrstev a tím se zakryl přirozený tvar postavy. Oděv ztratil svou lehkost, jakou jsme poznali v antice. Zde je oděv symbolem společenského postavení.

Dlouhá roucha byla velmi těžká a nepraktická. Dovolovala jen malé důstojné krůčky. Jak u mužů, tak u žen tvořila základ oděvu dalmatika. U žen spodní dalmatika měla dlouhé úzké rukávy, druhá svrchní dalmatika měla rukávy široké. Bohaté ženy nosily svrchní dalmatiku z barevného hedvábí. Plášť, který zakrýval celou postavu a sahal až ke kotníkům, byl sepnut sponou na rameni. Plášť symbolizoval společenskou hodnost. Na plášti byl ještě našitý tablion. Tablion byl kus látky ve tvaru kosodélníku. Vpředu i vzadu lemoval pravý okraj pláště. Prostí lidé, se museli spokojit s plášti chudšími, ale zato byly mnohem praktičtější pro běžný život člověka.

Oděv vyrobený z hedvábí se nosil hlavně na císařském dvoře. Tkaniny byly prošívané zlatými a stříbrnými nitěmi a oděv doplňovaly přišité perly. (Skarlantová, 1999)

1.9 Oděv v románské době

Románská kultura vznikla mezi 10. - 11. stoletím. Nejčastější tkaniny románské doby byl len, konopí a ovčí vlna. Další tkanina byl brokát. Brokát je těžká a bohatá tkanina, často protkaná zlatou a stříbrnou nití. V chladném počasí se nosil oděv z různých kožešin. Ženský románský oděv má mnoho společného s oděvem mužským. Má stejné tvary a výzdoby. Oděv se oblékal přes sebe. Čím více částí oděvu na sobě žena měla, tím výše byla ve společnosti postavená.

Základem oděvu byla tunika. Tunika zakrývala celé tělo. Sahala od zakrytých ramen s úzkými dlouhými rukávy až na zem. Pro chudší vrstvu žen znamenala tunika jediný oděv. Ženy vyšších vrstev oblékaly další, a to svrchní tuniku. Ta byla kratší nežli tunika spodní. Svrchní tunika měla rukávy do tvaru zvonu a jejich okraje byly zdobeny pásovým ornamentem. Další část oděvu byl plášť sepnutý sponou, který v případě potřeby mohl zakrývat i hlavu.

Ženy vdané musely mít vždy vlasy zakryté. Tak to nařizovala křesťanská morálka. Mladé, neprovdané dívky vlasy mít zahalené nemusely. Často nosily dlouhé vlasy volně nebo je splétaly do copů. (Skarlantová, 1999; Kybalová, 2009)

1.10 Gotické odívání

Gotická kultura vznikla v polovině 12. století ve Francii. Stejně tak jako v byzantské a románské době i gotika zakrývala ženské tělo od hlavy až k patě. Na základní úzký oděv se oblékala sukně. Ve 14. století se pás sukně snížil na boky. Rukávy svrchního oděvu byly dlouhé, délka mnohdy sahala až na zem. Tvar rukávů vybíhal do ozdobných cípů. Plášť byl upraven tak, aby mohl pokrývat i hlavu. Většinou byl sepnut sponou na hrudi.

Velkou váhu v gotickém odívání měly různé doplňky. Pokud byly šaty jednoduché, rychle to dokázali doplnit o různé šperky. Nepostradatelnou součástí oděvu byl opasek, který s oblibou rádi používali, jak muži, tak ženy. Úprava vlasů byla různá. Ženy svobodné nosily vlasy dlouhé rozpuštěné a vdané ženy si vlasy zakrývaly. Toto pravidlo vydrželo celý středověk.

Dvorský oděv zajišťoval špičatost a protáhlost. V gotice byl velmi oblíbený protáhlý, kuželovitý čepec do špičky zvaný hennin. Hennin byl potažen drahou látkou, většinou hedvábím a zdoben závojem. V módě bylo vysoké čelo. To se však nepoštěstilo každé dámě, proto si některé dámy vlasy v oblasti čela vytrhávaly. Zde bylo vidět, že není důležitá krása, ale hlavně předpisy. Ženy byly ochotné podstupovat takovéto nepohodlí.

Přiléhavý ženský oděv zvaný robe, zvýraznil tvar postavy. Pás sukně byl posunut výše a sukně byla protažena do vlečky. Živůtek měl hluboký výstřih ve tvaru písmene V. Nadra, však byla dobře zakryta. Odhalené hrdlo vybízelo k prostoru pro šperky. V období gotickém přišly do módy šperky, jako jsou rolničky a zvonky. Ženy je nejčastěji nosily kolem pasu, ve výstřihu nebo na rukávech. Gotický čepec a šaty jsou ukázány v příloze A. (Skarlantová, 1999; Kybalová, 2009)

1.11 Renesance

V 15. století na dvoře burgundských vévodů gotická móda vrcholila i se svými výstřednostmi. Italská města už v té době začínají vytvářet nový styl oblékání. Oblékání v době renesance lákalo k návratu přirozených tělesných proporcí. Byl zde nový přístup k člověku a jeho tělu. Renesanční móda se ostře otočila zády k minulé gotické módě.

Italská renesanční móda zdůrazňovala krásu těla. Používaly se bohaté, tuhé textilní materiály, které umožňovaly pravidelné záhyby sukní a aranžování rukávů. V renesanční

módě se poprvé výrazněji oddělila sukně od živůtku. Pas sukně se vrátil na své přirozené místo. Oděv zdobily drahé kameny a perly. Důležitá část oděvu italských žen byla gamurra, byl to přiléhavý živůtek s dlouhými rukávy, přišit k dlouhé sukni. Gamurra se oblékala na košili a měla stále větší obdélníkové či oválné výstřihy, tak aby odkrývaly bílou košili nebo ukazovaly ženskou šiji a hrud'. V 15. století se rukávy oddělily od živůtku. Rukávy byly volně spojeny šněrováním nebo přivázány stuhami. Později se začaly zdobit nástřihy a rozparky, což zaručovalo volnost pohybu.

Ve Francii začala renesanční móda později. Móda burgundského dvora zde vládla celé 15. století. Francouzská móda i přesto měla k té italské nejbliže a to v kvalitních textilních materiálech a stylem oděvu. Ve Francii bylo velkým módním doplňkem vycpané zvířátko. Mezi oblíbená zvířátka patřila kuna, hranostaj nebo sobol. Tento doplněk nebyl příliš hygienický a často lákal hmyz. Hygiena však v 16. století nebyla na patřičné úrovni. Více než koupelím dávaly ženy v této době přednost voňavkám a drbátkům.

V úplně jiných podmínkách než v Itálii a Francii se vyvíjela renesance ve Španělsku. Přesto, že byl španělský renesanční oděv velmi nepohodlný a nákladný, byl vzorem pro Evropu. V 16. století se Španělsko stalo nejbohatším státem v Evropě. Nákladnost oděvu prezentovalo bohatství a moc. Španělská móda nemá s přirozeností nic společného.

Ženský oděv stejně tak jako mužský násilně přetváří postavu. Postava ženy se podobala přesýpacím hodinám. Ramena byla zdůrazněná a odlišovala se od pasu, který byl štíhlý a protažený do špičky. Sukně byla opět rozšířená a sahala až na zem. Korzet, který umožňoval vosí pas, byl vyztužený kosticemi nebo kovovými pruty. Kuželovitá sukně byla vyztužena obručemi z ohebných větví keře „verdugo“.

Ženský krk byl také uvězněn a to v okruží. Okruží byl skládaný a naškrobený límec, který měl kruhovitý tvar. Límec byl symbolem dvorské etikety, dalo se v něm pohybovat jen zcela minimálně a to zajistilo důstojné vystupování. (Skarlantová, 1999; Kybalová, 1996)

1.12 Baroko

Společnost se snažila v 17. století napodobovat francouzskou módu po vzoru Ludvíka XIV. Ženy v době baroka ukazovaly odvážné dekolty, které zdobily různými bohatými šperky. Mezi oblíbené šperky patřily perly. Dalším potřebným módním doplňkem byl vějíř a hodinky na řetízku.

Typický pro baroko byl úzký pas a široká sukně, která byla vyztužena velkým množstvím spodniček. Později byla sukně uprostřed rozdělena a naaranžována na bocích. Tímto způsobem byla odhalena spodní sukně, která měla většinou jinou barvu než sukně vrchní. Sukně byly zdobeny krajkami našívanými v řadách a různými výšivkami. Tvarem se podobaly kupolím barokních kostelů. Sukně byly tak široké, že nebylo možné, používat kabát. Ženy tedy nosily široký sametový plášť a v době velmi chladného počasí byl podšíván kožešinou.

Ženy za svoji krásu trpěly bolestivým způsobem. Móda baroka byla velmi nepohodlná a především nezdravá. Živůtek byl vyztužen rybími kosticemi a jeho linii tvořila šněrovačka. Taková šněrovačka pohltila až kilogram rybích kostic. Díky šněrovačce a dlouhým dvorním ceremoniálům, se běžně stávalo, že ženy omdlávaly. Šněrovačka na nošení doma byla o něco lehčí, vážila asi půl kilogramu, ale ani přesto si ženy v tomto oděvu příliš neodpočinuly.

Výstřih v barokní módě byl oválný nebo čtvercový. Začaly se zkracovat rukávy a koncem 17. století už odkrývaly předloktí. Rukávy byly zdobeny krajkami a různě podvázané hedvábnými či sametovými stuhami. Volány zdobily rukáv i v několika řadách za sebou.

Měšťanské ženy nosily sukně z vlněných látek. Byly zdobené lemy. Ty bohatší si mohly dovolit i krajky. Chudší ženy nosily v létě spodničku jako svrchní oděv na práci. Oblíbenou součástí oděvu se pro měšťanky stala zástěra, vyrobená ze lnu nebo konopí. Pro ženy se zástěra stala velmi praktickou, nosily ji, jak na práci, tak jako sváteční oděv. V chladném počasí bohaté ženy nosily tříčtvrteční plášť podšitý kožešinou. Chudé ženy se musely spokojit s kusem obdélníkové látky, které nosily přehozený přes ruku. V době chladu tento kus látky zakryl i hlavu. Barokní šaty jsou znázorněny v obrázku v příloze A. (Skarlantová, 1999)

1.13 Rokoko

Styl oblékání v době rokoka v 18. století se z Francie šířil po celé Evropě. Rokokové šaty byly pravděpodobně nejnákladnější šaty.

Rokoková móda se vyznačovala úzkým vosím pasem a širokou sukní, kterou podpírala obruč zvaná krinolína. Sukně je vyztužena drátěnou kostrou. Měla tvar kupole, kalichu nebo oválu. Štíhlý pas je zaručen velmi nezdravým způsobem a to sešněrováním. Navenek byly

šněrovačky zdobené jemnými krajkami. Zdravotní následky každodenně šněrovaných žen byly trvalé. Velmi závažný zdravotní problém byla deformace hrudníku.

Velké množství spodního a svrchního prádla vyžadovalo při oblékání mnoho času a bylo zapotřebí asistenci služebnictva. Rokoková móda je vyobrazena v příloze A. (Skarlantová, 1979)

1.14 Oděv direktoria

Základní oděv módy byla chemise, tedy z francouzského překladu košile. Košile byla vyrobena z jemného nadýchaného materiálu a měla většinou bílou barvu. Dámy se nechaly inspirovat řeckým chitonem a římskou tunikou. U oděvu nechybělo řasení látky. Šaty byly přepasené pod nadry. Oděv byl velmi lehký, vzdušný a často průsvitný.

Móda byla finančně náročná. Jemné mušelíny se vozily z Indie a kašmírové šaty z Orientu.

Do módy se dostává nahota, což bylo velmi pohodlné v letních měsících. V zimních měsících zde, ale nastal problém. Šaty byly pro horší podnebí Paříže příliš lehké. Móda zanechávala trvalé zdravotní následky a to především onemocnění vaječnicků. Nemoc se velmi rychle šířila a dostala také svůj poetický název „mušelínová nemoc“. Dále se vyskytoval zánět dýchacích cest a mnohdy smrtelný zápal plic.

Antické vzory se napodobovaly také v obuvi. Nejčastěji byly nošeny sandály.

Někdy se také stávalo, že se šaty ani nešily, pouze se na ženu našpendlily. Ženy v době direktoria doplňovaly svůj šat různými pasy, náramky či prsteny. Móda končí po pádu Napoleonovy vlády. (Skarlantová, 1979, Skarlantová, 1999)

2. Historie odívání v 19. Století

2.1 První polovina 19. století

2.1.1 Empírová móda

Zákaz dovozu mušelínu a batistů způsobil návrat k teplejšímu oděvu. Znovu se vrátily dlouhé rukávy. Ženský výstřih je zakryt kanýry a límečky. Hlubší výstřih se nosil pouze u večerních společenských sešlostí. Šaty mají nový kuželovitý tvar, ale stále se udržuje vysoko zvednutý pas. Šaty jsou zdobeny kožešinovými lemy, stuhami a prýmkami. K lehkým hedvábným šatům byl nošen krátký kabátek.

K šatům se slušel kukaňovitý klobouk, ten se stal prostředkem reprezentace. (viz příloha A), (Skarlantová, 1999)

2.1.2 Romantismus

Romantismus se vyznačuje fantazií, náklonou k přírodě a historii. Z doby empíru byly oblíbené hedvábné šaty. Byla zdůrazněna křehkost a jemnost ženy. Tomu dopomáhali odhalená ramena. Pas se vrátil opět na své přirozené místo. Sukně je typická velkým množstvím spodniček a tvoří tvar kužele.

Oblíbené jsou květinové a kostkované vzory. Živůtek odhaluje část již zmíněných ramen. Opět je zde návrat ke korzetu, který u předešlé módy byl zvrácen. Nezdravé šněrování už není tak extrémní jako v době rokoka, ale postihlo všechny ženy. Kombinace, úzkého vosího pasu a široké sukně se podobá písmenu X. Dekolt a šije žen byly odhaleny.

Vlasy byly vyčesávány do složitých účesů a zdobeny květinami. Uvolnilo se tak místo pro medailon.

Rukávy byly široké a různých tvarů. Byly bohatě řasené a zdobené podle toho dostaly své označení: balónové, šunkové, pagodové nebo skopová kýta. Široké rukávy měly svůj účel a to takový, aby už tak sešněrovaný pas vypadal ještě štíhlejší. Díky širokým rukávům ženy nemohly nosit kabát. Kabát byl nahrazen plášt'ovými šaty z vlněných látek upnuté ke krku. Přes šaty se ještě oblékala pláštěnka bez rukávů. V létě je oděv doplněn látkovým nebo krajkovým slunečníčkem.

V romantismu byla důležitá symbolika barev. Bílá barva byla symbolem nevinnosti, proto se stala jedinou barvou svatebních šatů. Tato tradice přetrvala dodnes. Dívčí a dámské šaty jsou zobrazeny v příloze A. (Skarlantová, 1979; Skarlantová, 1999)

2.2 Druhá polovina 19. století

2.2.1 Móda druhého rokoka

Móda druhého rokoka vznikla v polovině 19. století. I přes řadu společných rysů s rokokem v 18. století, je druhé rokoko jiné.

Do módy se opět vrátila krinolína. Krinolína se stala mohutnější. Její už tak velký objem, spodničky nedokázaly udržet. Spodniček mohlo být až šest. Do módy se dostala nová moderní technika. Místo spodniček, širokou sukni zajistila lehká a pružná ocelová konstrukce. Obruče z ocelového drátu byly upevněné k sukni malými háčky. Krinolína tak i přes svoji šířku získala eleganci. Stejně jako v rokoku je zde kontrast úzkého živůtku a široké krinolíny.

Druhé rokoko je však cudnější a zahaluje celý živůtek. Pro denní nošení jsou rukávy dlouhé. Pouze na plesích se nosily rukávy krátké. Rukávy se zúžily a dovoľovaly nosit krátký kabátek. Široká krinolína nedovoľovala obléci nic přes ni a tak kabátek sahal pouze pod pas.

Úprava hlavy byla jiná než v rokoku. Účes kopíroval tvar hlavy a byl tak kontrastem mohutné krinolíně. Vlasy byly sčesané do uzlů a copů, které se obtáčely kolem hlavy.

Díky strojové výrobě oděvů se šaty rychle staly dostupné i širokým vrstvám veřejnosti. Změnil se také prodej, začaly vznikat obchodní domy, tak jako v Paříži. V příloze A jsou zobrazeny ženy v krinolíně s kabátem a kloboukem. (Skarlantová, 1999)

2.2.2 Móda turnýry

Styl krinolíny trval do druhé světové výstavy, která se konala v Paříži roku 1867. Poté se sukň proměnila na turnýru. Turnýra česky zvaná „honzík“ slavila svůj vrchol ve druhé polovině 80. let 19. století. Sukně je vyztužena na zadní části výztuhou z drátů či kostic všitých do sukň nebo byla naplněna koňskými žíněmi.

Móda sice vypadala velmi reprezentativně, ale byla nepraktická k sezení. Postava z profilu tvořila esovitou siluetu - viz příloha č. A. Opět se zde objevuje korzet a vycpávky.

Proti nošení korzetů se v Anglii dokonce organizuje „Společnost proti těsnému šněrování“. Oděv byl stále velmi těžký, někdy dosahovala váha až osmi kilogramů. Proti tomu se rozhodla protestovat Vikomtesa Hambledonová. Lékaři píší o tom, jak jsou spodničky nezdravé a nehygienické, přesto tento trend dál přetrvává. Úzké sukně jsou omezující, umožňují ženám jen malé krůčky. Dojem štíhlé postavy mají vytvářet úzká ramena, těsné dlouhé rukávy a těsný sešněrovaný živůtek. Oděv byl také vytvářen jako dvoudílný komplet. Komplet tvořil kabátek a dvojitá uzavřená sukně.

Jako oblíbený doplněk byly síťované nebo hedvábné rukavičky. Většinou zakrývají paži nad loket, ale prsty jsou přitom volné. Další doplněk je vějíř zavěšený na zápěstí ženy a zdobený malovanými květinami. Klobouky byly bohatě zdobené květinami, peřím, stuhami, umělým ovocem.

Důležitou roli v odívání mělo i spodní prádlo, které se lišilo postavením ženy. Ve výbavě každé nevěsty nemohlo chybět. (Skarlantová, 1979; Skarlantová, 1999)

3. Móda přelom 19. a 20. Století

3.1 Secese

Po době turnýry přišlo zjednodušení oděvu. Uvolnilo se sešňorování, i když neúplně. Secesní móda tvoří šaty se zvonovou sukní. Sukně měla malou vlečku a měla bohaté záhyby. Rukávy na rameni měly bohaté řasení a nabírání. Od loktu dolů byly upnuté. Dáma tvoří z profilu esovité prohnutí. Podíl na tom měl používaný korzet. Štíhlý pas, široké rukávy a zvonová sukně měli tvar písmene X - viz příloha č. A. Sukně často sahala až na zem a celé šaty zahalovaly celé tělo, tak jak určovalo morální chování.

Oblíbeným materiálem se stalo umělé hedvábí, které patřilo mezi lehké materiály. Secesní móda si oblíbila pastelové barvy šatů. Květinami je zdobeno téměř všechno, jak šaty, tak klobouky a účesy. Květiny se používají jak čerstvé, tak i umělé. V této módě jsou v zimním období spojeny dva různé doplňky, kožešina a živé květy. Klobouky byly velmi výrazné. Často je zdobily umělé květiny, krajky, závojíčky a hodně peří. Někdy ani to nestačilo a na klobouku se vyjímal celý vycpaný pták. Připnutý závoj zahaloval polovinu nebo celý obličej.

Kromě jednodílných šatů, bylo možné nosit kostým. Ten se skládal ze sukně, která sahala ke kotníkům a kabátku s délkou pod boky. Blůza upnutá až ke krku měla dlouhé rukávy. Sukně s blůzou se staly oblíbené u nižších vrstev žen.

Ženy začaly sportovat, díky emancipaci žen. Mezi oblíbenou zálibu patřil bicykl. K tomuto sportu museli návrháři vytvořit i vhodný oděv. Ten se skládal ze slaměného klobouku, hedvábné blůzy s dlouhými rukávy a ze sukně, která sahala ke kotníkům. Černé punčochy a šňorovací boty po kotníky kryly obnaženou část nohou. Později ženy začaly nosit na sportování kalhoty. Poté se staly kalhoty součástí pracovního oděvu a v 20. století ženy kalhoty nosily při běžném životě. (Skarlantová, 1979; Skarlantová, 1999)

3.2 Móda a odívání mezi dvěma světovými válkami

Po první světové válce u žen nastal nový způsob odívání. Příčinou byla emancipace žen. Ženy začaly být výdělečně činné a nezávislé osoby. Ženy se začaly vyskytovat v továrnách, v dopravě, v kancelářích, ve zdravotnictví a ve školství. Začaly se více společensky ukazovat

na různých akcích, jako jsou divadla, kina anebo sportoviště. Žena je považována jako rovnocenný partner muže.

Oděv u žen byl prostý s tvarem válce. Měl jednoduchý výstřih a byl přepásaný v pase. Halenka či šaty byly s rukávy. Sukně se začala, čím dál více zkracovat. Zkrácené sukně jsou znázorněny v obrázku v příloze A. Svoji prostotou vyjadřoval rovnost, volnost a demokracii. Oděv dříve, tak honosný se najednou změnil v prostý, funkční a účelný.

O generaci dříve tedy v roce 1890, žena nosila až 22 oděvních částí. Ve dvacátých letech žena oblékla v chladnějším počasí 6 kusů oděvu a v létě dokonce pouze tři oděvy. Čas pro ženy z dělnické, ale i ze střední třídy začal být drahocenný. Ženě tedy netrvalo moc času s oblékáním ani se svlékáním.

Další styl oblékání představoval mnoho mužských prvků. Změnil se ideál mladé ženy. Žena měla chlapecký vzhled, který zvýrazňovaly vlasy střižené nakrátko. Její postava byla štíhlá s plochou hrudí a útlými boky. Ramena byla rovná a hranatá. Přesto se ženská sukně začala více odhalovat, nejdříve do půli lýtek a v roce 1925 už i těsně nad kolena. (Skarlantová, 1979)

3.3 Móda ve 30. letech

Móda opustila jednoduchost oděvu v předešlé době a opět se vrátila k ženskosti. Žena se stala elegantní a formální. Krátká sukně pod kolena se nosila pouze jako sportovní oděv. Pro nošení sukni a jejich délky vznikla jasná pravidla.

Večerní toaleta byla dlouhá až ke kotníkům, plesová až k zemi. Odpolední sukně končila 25 cm, vycházková 34 cm a cestovní 38 cm nad zemí. Žena společensky aktivní musela mít velký výběr oděvu. Například oděv dopolední, odpolední, vycházkový, sportovní, domácí a nesměla chybět malá a velká večerní toaleta.

Pro ženy pracující byl nejvhodnější kostým a byl používán jako univerzální oblečení. Kostým byl oblíbený u dívek i žen. (Skarlantová, 1999)

3.4 Oděv v druhé polovině 20. Století

Válka znamená pro oděv módní stagnaci. Lidé v okupovaných zemích většinou neměli ani předměty pro denní potřebu a jídlo. Oděvy se v tuto dobu spravovaly. Ne všude byla

situace taková, jako v Evropě. Spojené státy, které řídily ekonomiku i politiku se snažily vést i módu.

Vynález syntetického vlákna přispěl k výrobě dámské punčochy, později na spodní prádlo a košile. Syntetické vlákno se stalo oblíbené. Mělo několik výhod, vlákno bylo pevné, pohodlné, lehké a nemuselo se žehlit. I v barvách oblečení nastala změna. Tkaniny byly barevnější a svítivější. Barva oděvu byla také způsobena chemickými procesy.

Christian Dior zametl předešlou módu pod koberec, začal oblékat ty nejslavnější ženy doby a jeho móda se stala symbolem elegance a přepychu. Odstranil vycpaná a rovná ramena, zvýraznil štíhlý ženský pas a křivku boků. Sukně prodloužil až do poloviny lýtek. Úspěch byl ohromný. Ženy opět zatoužily být ženské a svůdné.

Pro odpolední a večerní příležitost byla vhodná černá barva oděvu s jemným zdobením. Nohy byly zvýrazněny lodičkami na vyšším a štíhlejším podpatku. Dalším doplňkem v oděvu byl klobouk a rukavice.

Ženská křivka byla zvýrazněna poprsím a boky, úzkým pasem a širokou sukni. Dior na výrobu sukne používal nylon, který zaručoval nadýchanou sukni nabíranými spodničkami. Princesova linie, vytvořena Diorem v roce 1951 měla podélně členěný šat, nebylo zde přestřížení v pase a sukne byla jen lehce rozšířená a zkrácena do poloviny lýtek. V roce 1954 Dior přinesl linii H, jak vypadala? Přesně jako písmeno H, ramena byla přirozeně široká, boky a sukne byly rovné. V bocích byl umístěn volný pásek. V roce 1955 Dior ukazuje novou linii A. Ta představovala úzká ramena s rozšiřující se sukni. Linii A se inspirovali výrobci šatů a pláštěů.

Gabrielle Chanel představila svůj elegantní kostým. Sukně sahá těsně pod kolena, na nohou se nosily světlé lodičky s tmavou špičkou. Kostým tak elegantní, praktický a pohodlný se stal klasikou a přežívá dodnes. (Skarlantová, 1999)

3.4.1 Teenageři

V polovině 50. let se začala objevovat nová generace. Mladí lidé teenageři byli samostatnější, dostávali dobrý plat, který jim umožnil koupit si to, co potřebují. Lidé chodili do džezových klubů, tancovali a moderně se oblékali.

Idolem dívčích srdcí v tuto dobu nebyl muž v obleku s kravatou. Byli to kluci rebelové, nespokojení a odcizení. Často měli zvláštní způsob oblékání. Většina jich nosila džíny, tričko

a bundu. Tento oděv byl dříve spojován spíše jako pracovní oděv. Mladí lidé si našli oblibu v hudbě a to především v rock and rollu. Mezi oblíbeného zpěváka patřil Elvis Presley. Lidé se podle něho oblékali. Ženy přestaly preferovat kožešiny a šperky, které byly tak drahé.

Ženským idolem se stala herečka Brigitte Bardot, která nosila vlasy učesané do koňského ohonu. Styl BB, jak se oděv nazýval, byl vzorem mnoha mladých žen. Brigitte Bardot měla velmi úzký pas, který mohla zvýraznit přilnavým černým tričkem s velkým výstřihem a gumovým opaskem. Sukně nosila široké a jako obuv si oblíbila baleríny, tedy obuv bez podpatku. (Skarlantová, 1999)

3.4.2 Hudba Beatles a Hippies

Odívání bylo v šedesátých letech, především záležitostí mladých lidí. Móda v těchto letech byla pro ty, co rádi experimentují. Vývoj módy vznikl v klubech, na diskotékách a v obchůdkách. Móda se šířila i po tradiční Velké Británii. Módní oděv spočíval v tom, aby oblečení, někdy až nehodící se, vznikl originální. To pro mladé bylo praktické, pohodlné, osobité a levné. Novinku oděvu bylo možné sehnat v butiku. Oděv, někdy tak originální občas až šokující, byl někdy také nazýván avantgardní, stal se velmi populární.

V šedesátých letech začaly ženy jako formu antikoncepce používat hormonální pilulky. Ta umožnila žít sexuální život bez rizika otěhotnět. Tento způsob života se brzy promítl i v oblečení. Funkce oděvu v tuto dobu měla erotický charakter. Ženy začaly nosit vyzývavé oblečení. Ještě nikdy předtím nebyla ženská noha, tak vysoko odhalena jako v této době.

Módě se v šedesátých letech začalo říkat minimóda. Nejdříve ženy nosily jen minisukně, později na ně navázaly šortky. Šortky byly tak krátké, že sahaly těsně k rozkroku. Halenky se nosily průsvitné a některé odvážné dívky vynechaly i spodní prádlo. Celkový pohled na lidské tělo se změnil.

Dalším typickým znakem této doby bylo hnutí hippies. Jejich symbolem se stala květina. Mladí lidé věřili v jejich moc. Květinové kresby a ozdoby byly součástí oděvu. Nosily se zvonové kalhoty, zavínovací sukně, dlouhé halenky nebo dlouhé šaty, které se nosily bez rozdílu pohlaví. Na nohách byly nošeny sandály připevněné řemínky. Vlasy se nosily přirozeně dlouhé a rozpuštěné. Jako doplněk se nosilo velké množství korálků na krk, ruku i nohu. Preferovány byly přírodní materiály jako reakce na přetechnizovanou

americkou společnost. Módu květin si oblíbili také lidé, kteří s hnutím hippies neměli nic společného a věděli o ní maximálně z novin.

Řada módních výstřelků nevydržela příliš dlouho a přišla další. To co, ale přetrvalo, byla minisukně, stala se velmi oblíbená a rozšířila se po celém světě. Za autora minisukně byla považována Mary Quantová, ta vytvořila první minisukni do půli stehen.

Idolem dívek se staly modelky. Jsou tak populární, že zastiňují popularitu filmových a hudebních hvězd.

Pro módu přestala být zajímavá žena z vysoké společnosti s typicky tvarovanou ženskou postavou. Ideál byla sportovní štíhlá postava s dlouhýma nohama. Dívka přestala nosit lodičky na vysokém podpatku, ty vyměnila za pohodlné boty se sníženým podpatkem nebo si k minisukni obula dokonce holínky. Punčochy a podvazkový pás se staly minulostí a nahradily je punčochové kalhoty.

Minisukně se zkrátila tak, že už nebylo možné ji zkrátit dál. Italští módní návrháři proto vsadili na kontrast. Sukně se opět prodloužila. Maxidélka sukně však neměla takový úspěch, jaký sklídila minisukně. Móda se ujala pouze u zimních pláštěů, které v chladném počasí kryly odhalené nohy minisukní. Délka sukně „midi“ byl kompromisem mezi délkou „mini“ a „maxi“. Tato délka byla stejná jako délka pláštěů a sahala do půli lýtka. (Skarlantová, 1999)

3.4.3 Modrá móda

Džíny jsou vyráběny od roku 1853. Nejprve bylo plátno používáno na výrobu stanů. Levi Strauss přišel na to, že by se z plátna daly ušít pracovní kalhoty. Z praktických důvodů byly vpředu i vzadu našity kapsy. Kalhoty byly ihned prodány. Levi Strauss si svůj nápad nechal patentovat a začal podnikat.

Přes velký úspěch se džíny dostaly do módy až mnohem později. Zatím sloužily jen jako praktický oděv v práci. Plátno bylo dováženo z Itálie z města Janova (Gene – čteno „džín“) – odtud tedy název džíny. Na konci 60. a začátku 70. let se džíny staly módou mládeže na celém světě. Džíny nosili chlapci i dívky. Bohatí i chudší vrstvy obyvatel. Džíny symbolizovaly mládí, bezstarostnost a svobodu.

Z počátku byly džíny ve škole zakázány z ideologických důvodů, džíny měly totiž známku USA. Na konci 60. let se i v České republice začaly vyrábět napodobeniny džínů. Originální si jen část lidí moha zakoupit v Tuzexu nebo si je přivést ze západní hranice.

Na trhu nebyly jen kalhoty, začaly se vyrábět i různé doplňky. Když člověk chtěl, mohl se do džínového obláci úplně celý. V sedmdesátých letech se nohavice tvarovaly do zvonů, později do tvaru mrkve. Měnila se barva džínů, používají se různé výšivky. Džíny dostávají například opraný nebo kovový vzhled. Dnes jsou džíny používány jako běžný oděv každodenního života a používají je všechny věkové kategorie obou pohlaví. (Skarlantová, 1999)

3.4.4 Nová technologie

Nové technologické postupy přinášejí i nové úpravy textilií. Například šustřakovina, která byla nemačková a voděodolná způsobila módní hit. Dále móda přinesla elastické materiály. (Skarlantová, 1999)

3.4.5 Inspirace ze Světa

Módní návrháři čerpaly z různých etnických skupin. Nacházejí zde mnoho inspirací a dovedou je patřičně využít. Inspirují se materiálem, barvou, vzory, stříhem oděvů. Na konci sedmdesátých let se módní tvůrci nechali inspirovat folklorem. Folklor, je vše, co je ručně dělané a má lidový charakter. Inspirační vzor čerpá hlavně z exotiky. Módní návrhář Vjačeslav Zajcev se nechal inspirovat tehdejšími Sovětským svazem. Tuto módu přinesl do západního světa. V ženských kolekcích se například objevily sarafány, což jsou ruské ženské šaty nebo kozácké holínky či moldavské výšivky.

Další zemí je Japonsko, které se v módě začalo více a více prosazovat. Návrháři na konci sedmdesátých let přišli s novým pohledem na oděv. Jednoduchost oděvu zvítězila nad složitými střihy.

Indie dala světu inspiraci v řasení oděvu na tělo. Obohatila módu o přírodní materiály, jako je indická bavlna nebo mušelín. Tradiční technologie voskové batiky umožnila nový styl výzdoby.

Podle vzoru eskymáckých bund s kapucí se tyto bundy začaly šít také u nás na zimní měsíce. Podle Mexika se začalo vyrábět pončo, je to čtvercový nebo obdélníkový kus vlněné tkaniny s otvorem pro hlavu. Pončo se stalo populární u dětí a žen. (Skarlantová, 1999)

3.4.6 Oděv podle hudby

V druhé polovině 20. století ovlivňoval módu určitý styl hudby. Pro mladé se staly oblíbené diskotéky a tam bylo potřeba patřičně se na to obléci. Nosily se elastické materiály, jako byl satén, který ještě i třpytivě leskl. Trička a trikoty byly barevné, košile byli hedvábné a lesklé. V módě byly strečové džíny. Přes rameno dívky nosily kulatou kabelku. Jako doplňky se používala bižuterie a kovové věci. Diskotékový styl oblékání se rozšířil i do běžného denního nošení u mladých.

Spousta mladých lidí si vytvořili své idoly mezi zpěváky a jejich oblékání tak začali napodobovat. Mnoho hudebních interpretů si toto začalo uvědomovat a vytvářeli si svůj osobitý styl oblékání.

Oblíbeným hudebním žánrem se v 80. letech stal heavy metal a pro něj typické oblečení. Příznivci heavy metalu nosili kožené bundy černé barvy, kožené kalhoty. Ke kompletní image nesměly chybět dlouhé rozpuštěné vlasy.

Na začátku 80. let měla velký vliv na módu Madonna. V roce 1988 Jean Paul Gaultier pro ni vytvořil extravagantní kostýmy pro její turné. Pro běžné denní nošení Madonna zpopularnila korzety a podprsenky. Mezi oblíbený oděv patřily krajkové živůtky na ramínka, přiléhavé sukně. Jako doplněk nechyběly korále a černé rukavice sahající až k loktům. Zpěvačka se stala velmi populární a její styl oblékání měla spousta příznivců a napodobitelů. (Skarlantová, 1999)

V 90. letech se oblíbený stal rap. Příznivci nosili volné kalhoty s mnoha kapsami, volná trička a kšiltové čepice, které se nosili kšiltem dozadu. Dalším stylem, který následoval, bylo techno, to naopak preferuje střihy těsnější. Materiály byly lesklé, boty byly nošeny s vysokými podrážkami. (Skarlantová, 1999)

4. Jaká je dnešní móda

Dnešní móda je velmi různorodá. Nosí se prakticky vše. Určitě stojí za povšimnutí to, že móda se stále navrácí. Toho si můžeme všimnout například v 19. století, kde se módní tvůrci nechali inspirovat antikou. Návrat některého stylu oblečení mohou lidem připomínat i slavné filmy. Film dokáže vyvolat zájem o konkrétní dobu, osobnost a vytváří citlivost pro dobovou atmosféru. Toho dokáže využít ne jeden módní tvůrce, který dovede historický styl oživit.

Je těžké určit jednotný módní styl. Každý člověk je jiný. Někdo nosí to, v čem se cítí dobře a preferuje pohodlnost. Někteří se snaží jít stále s dobou. Jako standardní oděv do společnosti se stále drží džíny. Lidé je nosí prakticky kamkoliv. I v letních měsících často ženy i muži nosí džínové kraťasy. V dnešní době mají právo lidi na volbu. Je, ale fakt, že většina lidí nechce příliš vybočovat z davu a drží se spíše při zemi. Obléká se tak, jako ostatní a nechce se příliš lišit svým zevnějškem. Ovšem jsou mezi námi tací, kteří extravagantní oblečení vyžadují a vytváří si tím svoji osobnost. Na mnohé rady máme dnes mnoho pomocníků, jako jsou módní časopisy, odborníci v televizi, módní přehlídky, výlohy obchodů nebo oblečení ostatních. (Skarlantová, 1999)

5. Druhy vláken a tlak oděvu

5.1 Druhy vláken

Vlákno lněné přijímá a zase propouští rychle vodu. Vlákno bavlněné přijímá i propouští vodu pozvolna. Vlákno hedvábné více pohlcuje vodu nežli bavlna. Vlněné přijímá a propouští vodu jen velice zvolna a obsahuje vzduch.

Pokud chceme, aby náš oděv byl teplý, musíme zvolit taková vlákna, která co nejvíce vzduchu obsahuje. To je látka vlněná. Látky musí být propustné, jelikož naše tělo odpařuje vodu a kyslíčnick uhlíčitý. Pokud bychom použili látku nepropustnou, brzy bychom byli mokří a způsobili bychom si nevolnost. (Bayerová)

5.2 Tlak oděvu

Když si žena večer svlékla punčochy, viděli bychom otisk podvazku, který je zardělý, žíly na noze jsou nateklé a kotníky opuchlé. Když si žena svlékla sukni a šněrovačku, vidíme kolem pasu samou rýhu. Lidé v době, kdy se takto oblékali, tvrdili, že to ničemu neškodí.

Při zevním tlaku se přeruší volný proud a začíná se stavět krev a míza. Při dlouhodobém tlaku vzniká rozšíření céva vede ke studeným nohám. Šněrovačka vytváří tlak 2 až 30 kilogramů. Plíce se neuvěřitelně stáhli a to tak, že se stáhla dolní část hrudníku. Žena dýchá jen povrchně. Tlak oděvu se přenáší na vnitřní orgány. Oděv má za následek stlačený žaludek, vytlačené břicho a změnu v objemu plic. Nejvíce trpí orgány malé pánve. Pod tlakem šněrovačky ochabují svaly v zádech a vzniká to, že horní část těla tlačí na tu spodní a břicho vyvstává. Orgány se vytlačují do místa, kde nemají co dělat. Žaludek se zatlačuje dozadu a dolů, společně s kusem jater a příčným tračníkem. Ledviny také klesají dolů. Díky silnému stahování se u žen tvoří zácpa. Naplněná střeva tlačí na zavěšenou dělohu. Pokud střeva dělohu tlačí na zadní plochu, ohne se děloha vpřed. Děloha se může ohnout vlevo, vpravo i vzad. V obrázcích v příloze B je znázorněn hrudní koš a orgány sešněrovaných žen.

Sešněrovány byly ženy za každých okolností. Pracující ženy, ba i těhotné se tomuto často také nevyhnuly. Zajímavé je to, že si žena na šněrovačku vůbec nestěžuje i přesto, že více stonají nežli muži. Ženy nemají ani nejmenší ponětí o zdravotědě. (Bayerová)

6. Dětský oděv

Do 18. století se dětský oděv po zbavení plenek od toho dospělého nelišil. Oblečení se lišilo podle toho, jak rodina žila. Záleželo na tom, zda rodina byla bohatá či chudá, zda žila na venkově nebo ve městě. Nezáleželo na tom, jestli bylo batole dívka či chlapec. Oba nosili šaty s nabíranou sukénkou. U chlapců byla méně zdobená. Děti, které dosáhly čtvrtého roku, už se v oblečení lišily. Záleželo jen na rodičích, kdy syna oblečou do kalhot. Dívky byly oblékané do netěsnícího empíru. Volné šaty byly přestřižené nad pasem. Splývavá sukně sahala nad kotníky.

Na hlavě dívky nosily slaměný klobouček uvázaný pod krkem. Kolem roku 1830 tuto módu opět vystřídala šněrovačka a spodnička. Dívky neměly už v dětství pohodlí. Teprve od 70. let 20. století se začalo vytvářet specifické dětské oblečení.

Dětské oblečení se lišilo podle věku a událostí. Mezi výjimečné události se považovalo svaté přijímání, taneční hodiny a později sport. Děvčata si stále oblékala zástěru a to, jak na doma, tak do školy. Starší dívky nosily korzet, přesto že proti němu lékaři protestovali. Děti s chudé rodiny nosily to, co bylo. Oblečení se nosilo po starších sourozencích, věnované od zámožné rodiny. Oděv se přešival i z dospělého šatníku. (Lenderová a Rýdl, 2006)

7. Ženské spodní prádlo

Spodní prádlo bylo součástí osobní hygieny ženy. Rokoko kladlo důraz na hezké spodní prádlo. Vše bylo bohatě zdobené. Spodničky, košile, punčochy, korzet, čepec a podvazky.

Lékaři ženám doporučovali spodní prádlo lněné, bavlněné v případě chladnějšího prostředí také vlněný živůtek.

Ženy si prádlo vyměňovaly jednou týdně, punčochy každý den. Chudé ženy dlouhou dobu žádné spodní prádlo nenosily.

V 19. století se ujaly spodní kalhotky. Mezi první ženy nosící kalhotky byly baletky, prostitutky a jeptišky. Od 80. let 19. století se kalhotky staly součástí každého ženského šatníku. Tedy kromě žen vysloveně chudých.

Spodní prádlo nesmělo chybět ve výbavě žádné bohatší nevěsty. Spodní prádlo nadále zůstalo znakem čistoty, sociálního postavení a čistoty. Šněrovačka, která byla příčinou častých mdlob, zadýchávání, ale i deformací hrudníku a vnitřních orgánů se přestala používat až v době první světové války. (Bayerová; Lenderová a Rýdl, 2006)

8. Gynekologická onemocnění způsobená nevhodným oděvem

Jako hlavním příznakem nošení nevhodného prádla je výtok. Výtok je hlavním příznakem zánětů. U výtoků se sleduje jeho délka, zápach, barva. Mezi další doprovázející obtíže může patřit svědění, pálení nebo bolest. Žena může mít obtíže s močením, s pohlavním životem nebo problémy při menstruačním krvácení. Někdy žena nemusí mít žádné problémy. Fyziologický výtok má bělavou barvu a nějak nezapáchá. Pokud výtok zapáchá a změní se jeho barva, je to známka infekce.

Jako prevence zánětů a výtoků je správná životospráva, důkladná intimní hygiena, nošení čistého a prodyšného spodního prádla, pravidelné návštěvy gynekologa důležitá je také partnerská věrnost a zdravý sexuální život. (Macků, Čech 2002; Kobilková, 2005)

Gynekologické záněty jsou nejčastěji vyvolané bakteriemi a kvasinkami. Zřídka se objevují viry nebo paraziti. (Repková, 2006)

8.1 Gynekologické záněty klinický obraz

Může zde být svědění vulvy, nateklá kůže, sliznice a její zčervenání, hnisavý výtok, silná bolest v místě zánětu, svědění a pálení v pochvě, dyspareunie, bolesti v podbříšku, bolest v kříži, propagace bolesti až do oblasti stehů a třísel, malátnost, nauzea, zvracení, obstipace a meteorismus. Mohou zde být i problémy s močením jako je dysurie, poruchy menstruačního cyklu a krvácení mimo cyklus. Záněty bývají doprovázeny vysokou horečkou s třesavkou. (Repková, 2006; Slezáková, 2011; Roztočil, 2011)

Záněty mohou být rychle probíhající akutní a záněty s neurčitými příznaky chronické. (Repková, 2006; Macků, Čech 2002)

8.2 Diagnostika gynekologických zánětů

Mezi základní diagnostické vyšetření patří zevní vyšetření. Aspekci hodnotíme fluor, sliznici, pochvu a část čípku. Palpací hodnotíme bolestivost v určitých částech pohlavního ústrojí.

Velmi důležitá je také laboratorní diagnostika. Provádíme odběr krve na leukocyty, trombocyty, sedimentaci, CRP (C-reaktivní protein), hemokoagulační vyšetření.

Mikroskopické vyšetření z barevných nebo nativních preparátů. Kultivace pochvy a děložního hrdla. Případně histologické vyšetření tkáně.

Mezi zobrazovací metody je nejvíce používán ultrazvuk. Ve výjimečných případech se ještě využívá CT (počítačová tomografie) nebo NMR (nukleární magnetická rezonance).

Další metodou ke zjištění gynekologických zánětů může být využita operační metoda, nejčastěji laparoskopická. (Roztočil, 2011)

8.3 Léčba gynekologických zánětu

Akutní zánět by měl být léčen, co nejdříve. Léčba zánětů je rozdělena na specifickou a nespecifickou.

Nespecifická léčba spočívá v podání antibiotik a nesteroidních antirevmatik. Dále jsou používány přípravky k výplachům pochvy jako je benzydamin, přípravky obsahující kyselinu hyaluronovou, kyselinu boritou nebo manganistan draselný.

Specifická léčba může být antimikrobiální, antivirotická nebo antimykotická. Mezi celkovou léčbu zařazujeme formu perorální, u pacientek s horším průběhem i léčba parenterální. Lokální léčba je prováděná pomocí vaginálních globulí, čípků nebo mastí.

Léčba chronických zánětů spočívá ve fyzikální a lázeňské léčbě.
(Macků a Čech, 2002; Roztočil, 2011; Slezáková, 2011)

8.4 Gynekologické záněty a jejich následky

U gynekologického zánětu mohou vznikat recidivy. Záněty mohou zanechat trvalé následky. Mezi ně patří bolesti při pohlavním styku, poruchy menstruace, uzávěr vejcovodu a následné poruchy plodnosti. Další problém je dysmenorea, dyspareunie a frigidita. Důsledky gynekologických zánětů jsou zdravotnické, sociální a ekonomické. Je jim třeba předcházet a to z hlediska hygieny, nošení správného prodyšného oděvu, včasnou diagnostikou a léčbou.
(Macků a Čech, 2002; Slezáková, 2011)

8.4.1 Záněty zevních rodidel – vulvitis, vulvovaginitid

Většinou záněty postihují dohromady pochvu i vulvu (vulvovaginitis). Ve výjimečných případech je postižena jen vulva. Tyto infekce jsou nejvíce rozšířenými gynekologickými záněty u žen.

Nejčastější projevy vulvovaginitid jsou výtoky, svědění a pálení zevních rodidel. Infekce mohou způsobovat různí původci. Jsou to bakterie, viry, plísně nebo kvasinky.

Diagnostika těchto zánětů se stanovuje podle anamnézy, klinického vyšetření a laboratorních testů. K diagnostickým možnostem zjištění zánětu se používá kultivace, mikroskopické vyšetření s barvenými nebo nativními preparáty, cytologie, poševní pH, aminový test. Dále se používají i novější metody jako přítomnost protilátek, průkaz antigenů, genů a nukleových kyselin.

Léčba onemocnění je v rukou kožního lékaře nebo gynekologa. Vulvitis se léčí jak lokálně, tak celkově. Léčba je závislá na diagnostickém vyšetření.

Při neúspěšné léčbě mohou záněty přejít až do děložního hrdla, na děložní sliznici nebo svalovinu. (Macků, Čech 2002; Kobilková, 2005)

II VÝZKUMNÁ ČÁST

V této části bakalářské práce se zabýváme zpracováním dat získaných z dotazníkového šetření.

9. Výzkumné otázky

Celkem jsme si stanovily 9 výzkumných otázek.

1. Preferují ženy nejvíce bavlněné kalhotky?
2. Nosí více jak polovina žen riflové kalhoty každý den?
3. Myslí si více jak polovina žen, že nesprávná velikost podprsenky může ovlivnit zdraví?
4. Nosí polovina žen nesprávnou velikost podprsenky?
5. Preferují ženy více vzhled, než materiál u podprsenky?
6. Dbají méně na nošení spodní košilky ženy do 40 let, nežli ženy starší 41 let?
7. Ví více jak polovina žen, že nesprávné spodní prádlo může způsobit gynekologické obtíže?
8. Ví většina žen, že dřívější nošení korzetu způsobovalo vážné zdravotní problémy?
9. Vědí ženy o následcích na zdraví při špatném výběru spodního prádla?

10. Metodika výzkumu

Výzkumné šetření na téma oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy bylo použito v dotazníkovém šetření u žen ve věku od 15 do 70 let. Podrobný rozbor výzkumného šetření je popsán dále.

10.1 Výzkumný nástroj

Pro získání dat byla použita metoda dotazníkového šetření. Dotazníky jsme rozdávaly pouze v tištěné formě. Dotazník vyplňovalo celkem 30 respondentek ve věku od 15 do 70 let a byl zcela anonymní. Ženy jsme si rozdělily do 6 věkových kategorií. Věkové kategorie byly rozděleny: od 15-20 let, 21-30 let, 31- 40 let, 41-50 let, 51- 60 let a od 61-70let. Každé věkové kategorii jsme rozdaly 5 dotazníků.

Předtím, než jsme provedly vlastní výzkumné šetření, provedly jsme pilotní výzkum. Dotazníky jsme rozdaly 10 respondentkám různých věkových skupin. Od respondentek jsme se dozvěděly jen mírné připomínky a dotazník podle toho upravily a vytvořily konečnou verzi dotazníku. Dotazník je přiložen v příloze C.

Dotazník obsahuje 21 otázek, které poskytují odpověď na 9 výzkumných otázek. Dotazník obsahuje 17 uzavřených otázek a 4 otázky otevřené. V uzavřených otázkách žena zakroužkuje jednu nebo více odpovědí. V otevřených otázkách žena napíše svoji vlastní odpověď k dané otázce.

10.2 Výzkumný vzorek

Dotazníky jsme distribuovaly v prosinci 2012. Dotazníky jsem rozdala mezi své známé, své spolužačky a jejich příbuzné, kteří mi s ochotou rádi dotazník vyplnily. Celkem z30 rozdaných dotazníku se nám všechny úspěšně vrátily. Všechny dotazníky byly správně vyplněny a mohly jsme je použít pro vlastní výzkumné šetření.

10.3 Zpracování dat

Na zpracování dat jsme použily počítačový program Microsoft Office Excel 2007. Dále jsme výsledky daly do tabulek nebo grafů. V tabulkách a grafech jsme použily hodnoty v absolutní a relativní četnosti. Absolutní četnost (n_i) ukazuje počet žen, které na danou otázku odpověděly. Relativní četnost (f_i) ukazuje podíl absolutní (n_i) a celkové četnosti (n).

Vzorec pro výpočet relativní četnosti: $f_i (\%) = n_i / n \times 100$

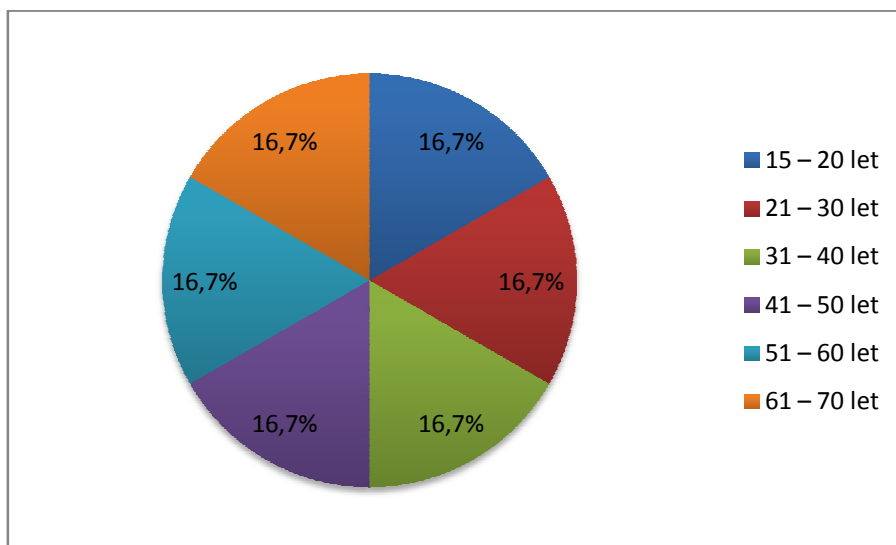
Pro prezentaci výsledků jsme zvolily grafy sloupcové a výsečové.

11. Prezentace výsledků

V této části se zabýváme zpracováním dat z dotazníkového šetření, ve kterém jsme zjistily následující údaje.

Otázka č. 1 - Kolik je Vám let?

- a) 15 – 20 let
- b) 21 – 30 let
- c) 31 – 40 let
- d) 41 – 50 let
- e) 51 – 60 let
- f) 61 – 70 let

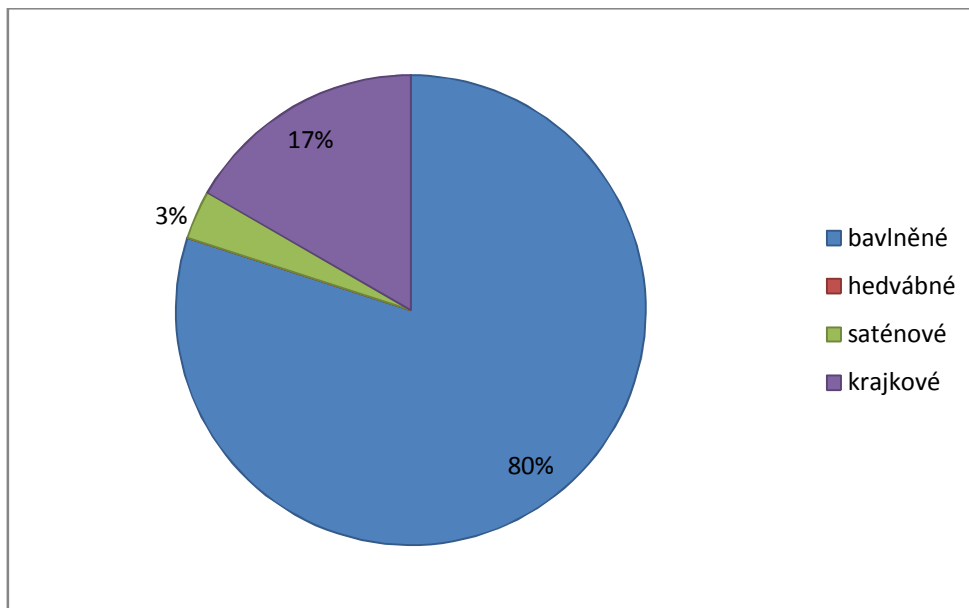

Obr. 1 Graf věku respondentek

První otázka v dotazníku se týká věku respondentů. Ženy, které dotazník vyplňovaly, na tuto otázku odpovídaly vypsáním odpovědi do vyznačeného místa. Dotazníky jsme účelně rozdaly ženám v kategoriích 15-20 let, 21-30 let, 31-40 let, 41-50 let, 51-60 let a 61-70 let, vždy stejnému počtu respondentek. Každé věkové kategorii jsme rozdaly 5 dotazníků (16,7 %). (Obr. 1)

Otázka č. 2 - Jaký materiál u spodního prádla především u kalhotek preferujete?

- a) bavlněné
- b) hedvábné
- c) saténové
- d) krajkové

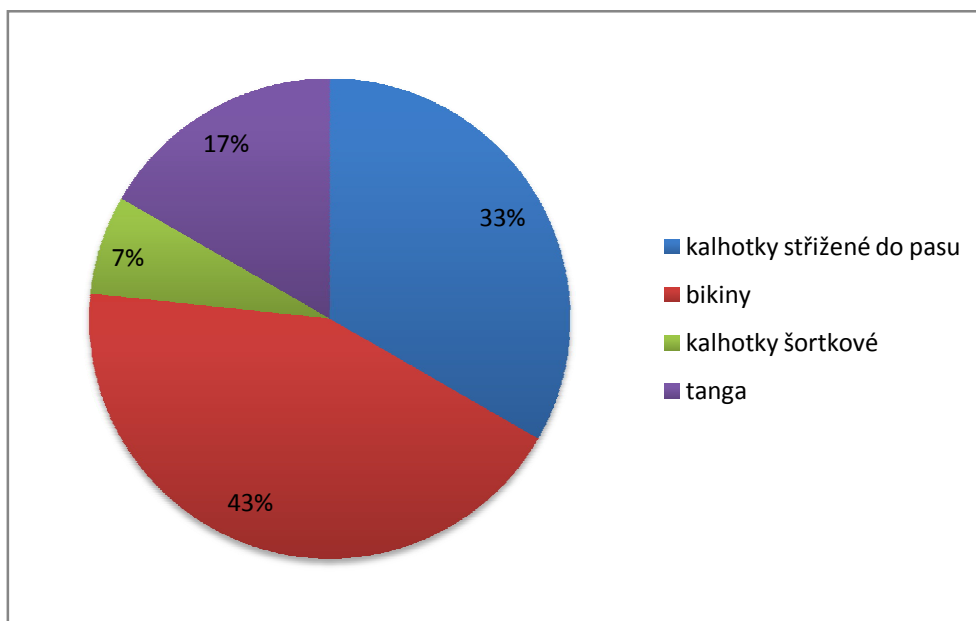

Obr. 2 Graf ukazující jaký materiál u spodního prádla ženy preferují

V druhé otázce jsme se žen dotazovaly na materiál kalhotek, který ženy preferují. Nejvíce ženy preferují bavlněné kalhotky, a to celkem 24 dotazovaných žen (80 %). Na druhém místě ženy uváděly kalhotky krajkové. Krajkové kalhotky zvolilo 5 žen (17 %). Pouze 1 žena (3 %) vyplnila, že nejraději nosí kalhotky saténové. Kalhotky hedvábné nezvolila ani jedna z vybraných žen (0 %). (Obr. 2)

Otázka č. 3 - Jaký typ kalhotek nejčastěji nosíte?

- a) kalhotky střižené do pasu
- b) bikiny (kalhotky střižené od beder a nemají nohavičku)
- c) kalhotky šortkové
- d) tanga

Obr. 3 Graf zjišťující jaký typ kalhotek ženy nejčastěji nosí

Tab. 1 Nejčastěji nošený typ kalhotek u žen podle jednotlivých věkových kategorií

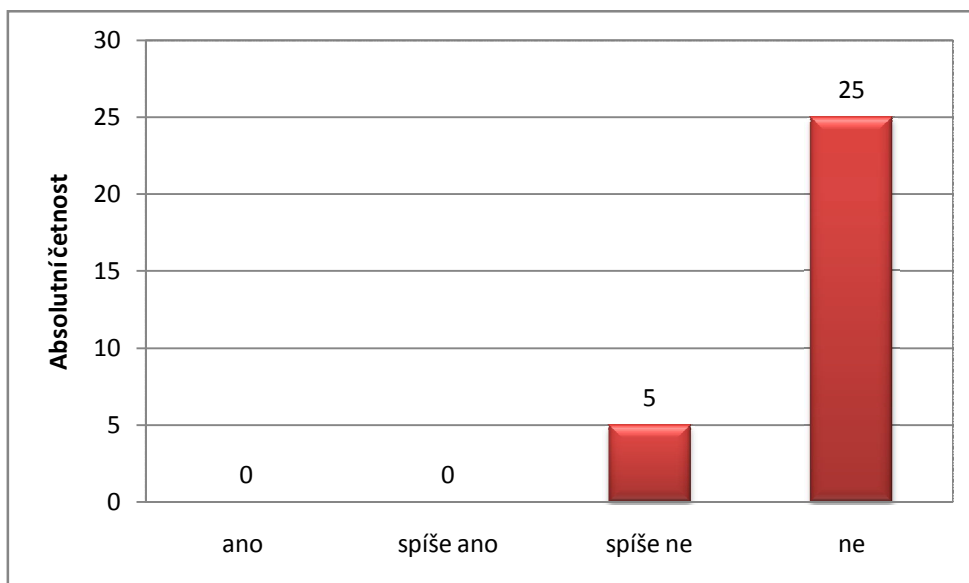
	15 - 20 let		21 - 30 let		31- 40 let		41- 50 let		51 - 60 let		61 - 70 let	
	ni	fi (%)	ni	fi (%)	ni	fi (%)	ni	fi (%)	ni	fi (%)	ni	fi (%)
kalhotky střižené do pasu	2	40 %	0	0 %	0	0 %	1	20 %	2	40 %	5	100 %
bikiny	1	20 %	4	80 %	2	40 %	4	80 %	3	60 %	0	0 %
kalhotky šortkové	2	40 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
tanga	0	0 %	1	20 %	3	60 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Celkem (Σ)	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %

V otázce č. 3 jsme se respondentek dotazovaly, jaký typ kalhotek nejčastěji nosí. Dotazované ženy nejčastěji volily bikiny. Žen, které zvolily bikiny, bylo z celkového počtu 30, žen 13 (43 %). Kalhotky střižené do pasu nosí 10 žen (33 %). Tanga nosí 5 dotazovaných žen (17 %). Nejméně ženy nosí kalhotky šortkové 2 ženy (7 %). (Obr. 3)

Překvapilo nás, že nejvíce nosí tanga ženy ve věku 31- 40 let a to 3 ženy (60 %) z 5 dotazovaných žen. Myslely jsme si, že nejvíce zastoupený typ těchto spodních kalhotek bude u žen mladší kategorie a to 21 - 30 let. Ženy ve věku 21 - 30 let nejvíce preferují bikiny, celkem (80 %) respondentek. Kalhotky šortkové zvolily pouze 2 ženy (40 %) mezi 15 - 20lety, z toho usuzujeme, že tento typ kalhotek je mezi ženami nejméně oblíbený. Kalhotky střižené do pasu zvolilo 5 dotazovaných žen (100 %) ve věku 61 - 70 let. Kalhotky střižené do pasu jsou tedy u této věkové kategorie žen nejoblíbenější. (Tab. 1)

Otázka č. 4 - Chodíte někdy bez kalhotek?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

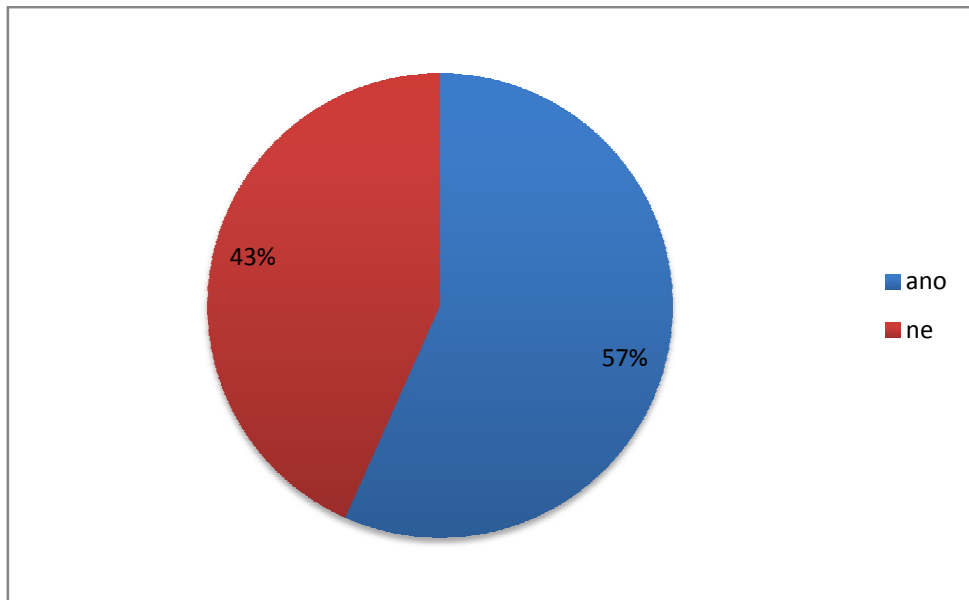
Obr. 4 Graf znázorňující počet žen chodících bez kalhotek

V otázce č. 4 nás zajímalo, zda některé ženy chodí někdy bez kalhotek. Z 30 dotazovaných žen žádná nevyplnila v dotazníku odpověď ano nebo spíše ano (0 %) žen. Z toho vyplývá, že dotazované ženy nemají v oblibě chození bez kalhotek. Odpověď ne, vyplnilo 25 žen (83 %). Odpověď spíše ne, zvolilo 5 žen (17 %). (Obr. 4)

Otázka č. 5 - Myslíte si, že chození bez kalhotek, zejména v letních měsících je zdravé?

a) ano

b) ne

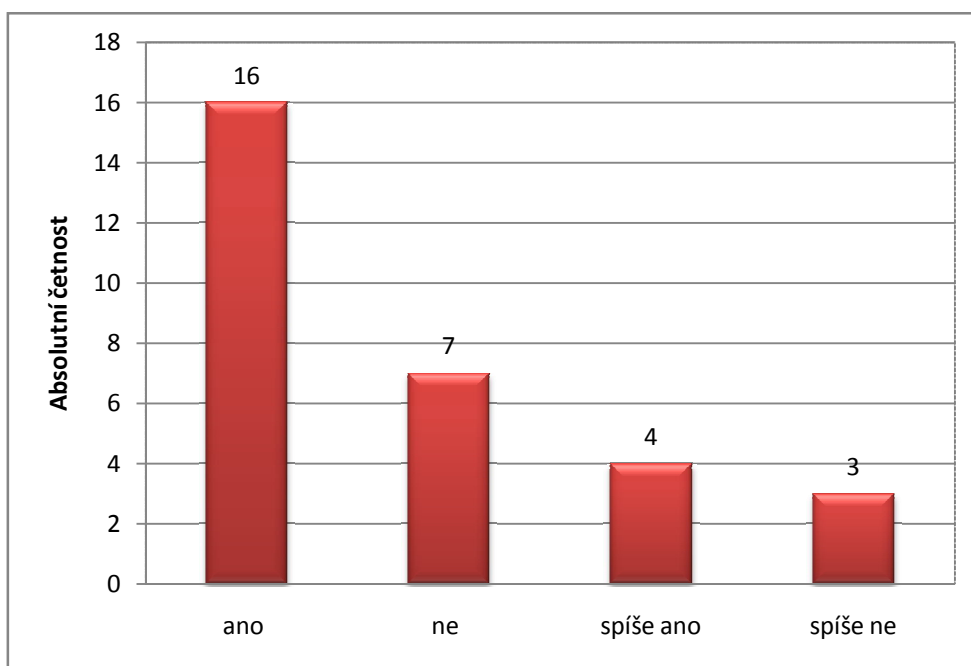

Obr. 5 Graf ukazující, zdali si ženy myslí, že chození v létě bez kalhotek je zdravé

V otázce č. 5 jsme se zajímaly, co si ženy myslí o nošení kalhotek v letních měsících. Více jak polovina žen, tedy 17 žen (57 %) odpovědělo, že si myslím, že chodit bez kalhotek v létě je zdravé. Oproti tomu 13 žen (43 %) si myslí, že chodit v létě bez kalhotek zdravé není. (Obr. 5)

Otázka č. 6 - Spíte bez spodního prádla?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Obr. 6 Graf spaní žen bez spodního prádla

Tab. 2 Spaní žen bez spodního prádla podle věkových kategorií

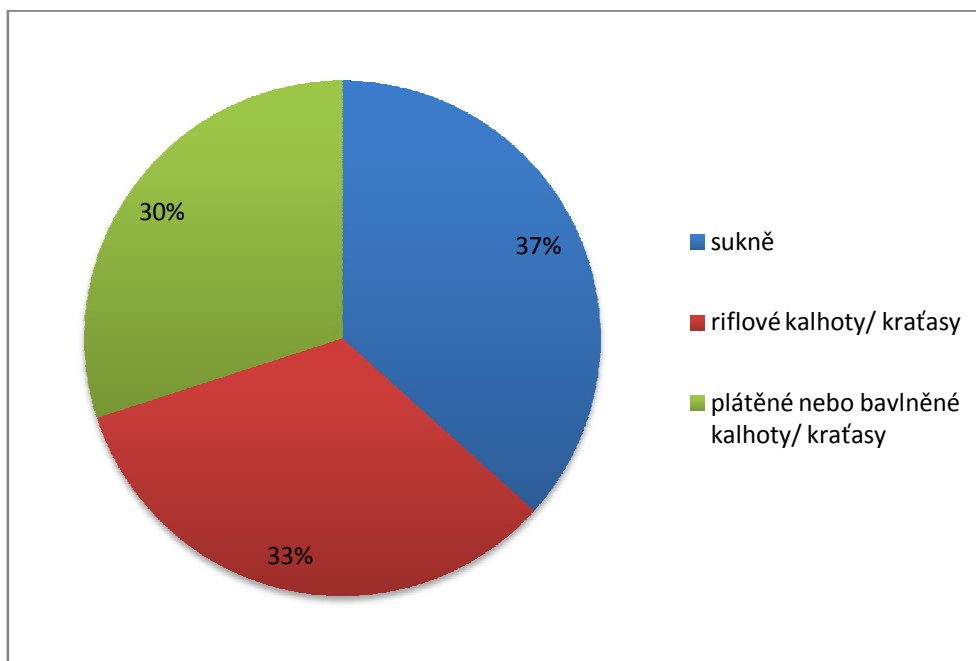
	15 - 20 let		21 - 30 let		31- 40 let		41- 50 let		51 - 60 let		61 - 70 let	
	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)
ano	4	80 %	0	0 %	5	100 %	4	80 %	3	60 %	0	0 %
spíše ano	0	0 %	2	40 %	0	0 %	0	0 %	1	20 %	1	20 %
spíše ne	1	20 %	1	20 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	20 %
ne	0	0 %	2	40 %	0	0 %	1	20 %	1	20 %	3	60 %
celkem (Σ)	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %

U otázky č. 6 nás zajímalo, zda ženy spí bez spodního prádla. Odpovědi žen ukázaly, že většina žen spí bez spodního prádla, jak jsme také předpokládaly. Z celkového počtu 30 žen, spí bez spodního prádla 16 žen (53 %). Odpověď spíše ano, zakroužkovaly 4 ženy (13 %). Odpovědí ne, odpovědělo 7 žen (23 %) a pouze 3 ženy (10 %) odpověděly spíše ne. (Obr. 6)

Ženy jsme dále rozdělily do jednotlivých věkových kategorií, u kterých jsme chtěly vědět, které ženy spí bez spodního prádla. U věkové kategorie 15 – 20 let odpověděly 4 ženy (80 %), že spí bez spodního prádla a 1 žena (20 %) odpověděla, že spíše nespí bez spodního prádla. Odpověď spíše ano, odpověděly 2 ženy (40 %), spíše ne 1 žena (20 %) ve věku od 21 – 30 let a 2 ženy (40 %) odpovědělo, že nespí bez spodního prádla. Celkem 5 žen (100 %) ve věku 31 – 40 let odpovědělo, že spí bez spodního prádla. Ve věkové kategorii 41 - 50 let nám 4 ženy (80 %) odpověděly ano a pouze 1 žena (20 %) odpověděla, že nespí bez spodního prádla. Celkem 3 ženy (60 %) ve věku 51 – 60 let odpověděly, že spí bez spodního prádla, 1 žena (20 %) odpověděla, že spíše ano a 1 žena (20 %) odpověděla, že se spodním prádlem spí. Ženy mezi 61 – 70 let odpovídaly tak, že se spodním prádlem spí. Celkem 3 ženy (60 %) zvolil odpověď ne, odpověď spíše ne, zvolila 1 žena (20 %) a možnost spíše ano, zvolila také 1 žena (20 %). (Tab. 2)

Otázka č. 7 - V letních měsících nejčastěji nosím:

- a) sukně
- b) riflové kalhoty/ kraťasy
- c) plátěné nebo bavlněné kalhoty/ kraťasy

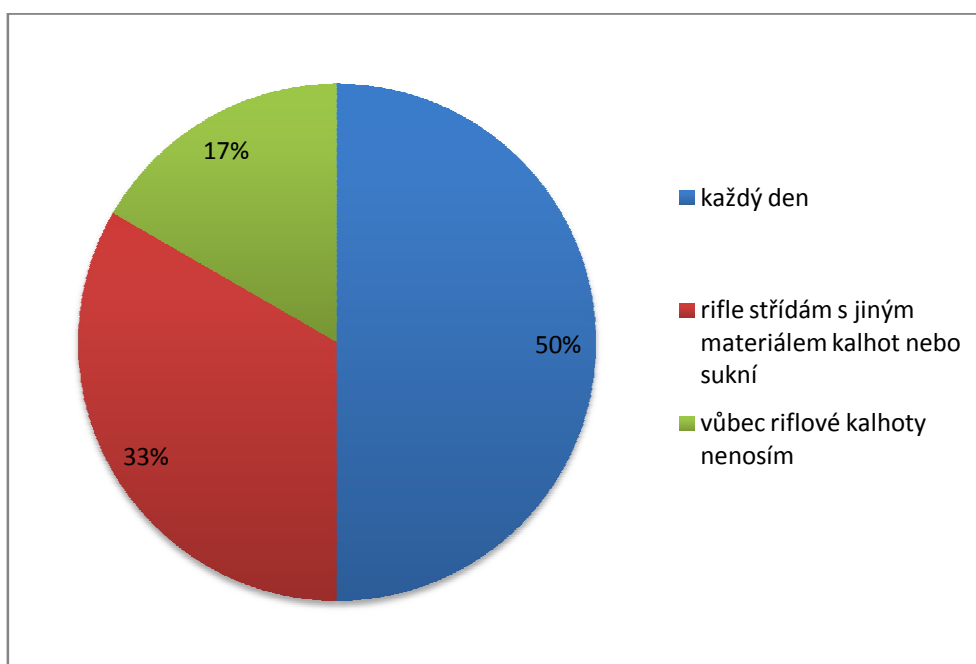
Obr. 7 Graf nejčastěji nošeného oblečení v letních měsících

V otázce č. 7 jsme se žen ptaly, jaký druh oděvu na dolní části těla nejraději nosí v letních měsících. V této otázce byly odpovědi těsné. Nejvíce žen odpovědělo, že nejčastěji nosí sukně. Z 30 respondentek sukně zakroužkovalo 11 žen (37 %). Na druhém místě se umístily riflové kalhoty nebo kraťasy, na ty odpovědělo celkem 10 žen (33 %). Nejméně si potom zvolily ženy plátěné nebo bavlněné kalhoty či kraťasy, tuto odpověď volilo 9 žen (30 %).

Odpovědi nás překvapily, čekaly jsme, že více procent žen, bude v letních měsících preferovat sukně. Na druhém místě podle výsledků vyšlo, že ženy nosí riflové kalhoty, což mě také překvapilo. Očekávaly jsme, že ženy budou volit spíše plátěné nebo bavlněné kalhoty nežli rifle. Myslely jsme si, že pro většinu žen budou riflové kalhoty v teplých letních měsících nepříjemné a dají více přednost pohodlnějšímu oblečení, které se tolik nezapařuje a je lépe větratelné. (Obr. 7)

Otázka č. 8 - Jak často nosíte riflové kalhoty?

- a) každý den
- b) rifle střídám s plátěnými kalhotami nebo sukní
- c) vůbec riflové kalhoty nenesím

Obr. 8 Graf častosti nošení riflových kalhot

Tab. 3 Nošení riflových kalhot

	15 – 20 let		21 – 30 let		31- 40 let		41- 50 let		51 - 60 let		61 - 70 let	
	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)
každý den	4	80 %	3	60 %	3	60 %	2	40 %	3	60%	0	0 %
rifle střídám s jiným materiálem kalhot nebo sukní	1	20 %	2	40 %	2	40 %	3	60 %	2	40%	0	0 %
vůbec riflové kalhoty nenesím	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0%	5	100 %
celkem (Σ)	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100%	5	100 %

Touto otázkou jsme se chtěly od žen dozvědět, jak často nosí riflové kalhoty. Z 30 respondentek nám 15 žen (50 %) odpovědělo, že rifle nosí každý den. Druhou odpověď rifle střídám s jiným materiálem kalhot nebo sukni zvolilo 10 žen (33 %). Odpověď vůbec rifle nenosím, zvolilo 5 žen (17 %). (Obr. 8)

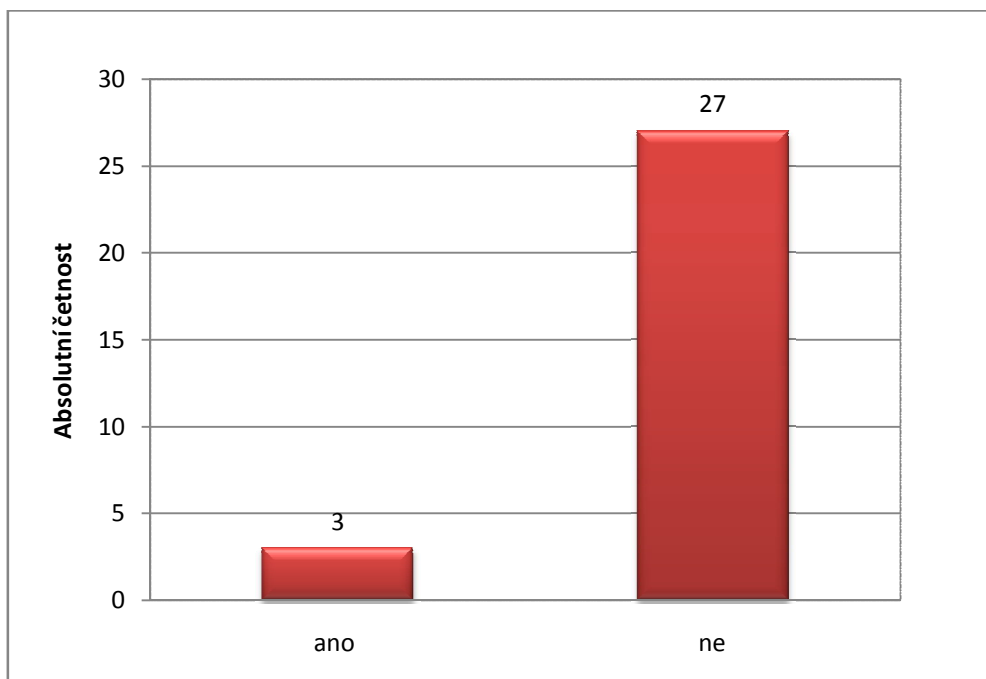
Ženy ve věkové kategorii 15 – 20 let nosí 4 ženy (80 %) kalhoty každý den, pouze 1 žena (20 %) střídá rifle s jiným materiálem kalhot. Ve věkové kategorii 21 – 30 let nosí 3 ženy (60 %) riflové kalhoty každý den a 2 ženy (40 %) kalhoty střídají. U třetí věkové kategorie 31 – 40 let byly odpovědi stejné jako u předchozí věkové kategorie. Ženy ve věku 41 – 50 let odpověděly 2 (40 %) z 5 žen, že nosí riflové kalhoty každý den, ostatní 3 ženy (60 %) riflové kalhoty střídají s jiným materiálem kalhot. Ženy ve věku 51 – 60 let odpověděly 3 ženy (60 %), že nosí riflové kalhoty každý den a 2 ženy (40 %) riflové kalhot střídá jiným druhem materiálu kalhot. Odpověď vůbec rifle nenosím, zakroužkovaly pouze ženy věkové kategorie 61 – 70 let. Těchto žen bylo 5 (100 %).

Žádná z žen ve věku od 61 – 70 let nikdy nenosí riflové kalhoty. Tato odpověď pro nás nebyla překvapující. (Tab. 3)

Otázka č. 9 - Myslíte si, že je z hlediska zdraví vhodné nosit přilnavou spodní část oblečení?

a) ano

b) ne

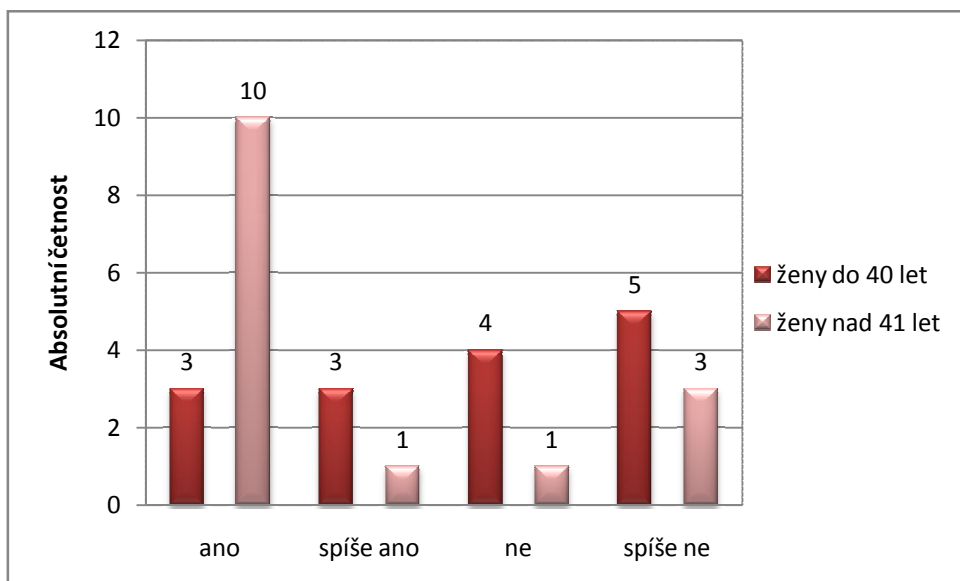

Obr. 9 Graf znázorňující vhodnost nošení přilnavého oblečení vzhledem ke zdraví

V otázce č. 9 jsme se žen dotazovaly, jestli si myslí, že je vhodné nosit přilnavou spodní část oblečení vzhledem ke zdraví. Téměř všechny ženy 27 (90 %) zvolilo odpověď ne. A tedy 90 % žen ví, že přilnavý oděv může mít nepříznivý vliv na zdraví. Pouze 3 ženy (10 %) zvolily odpověď ano. Tyto ženy si myslí, že přilnavý oděv nemá nepříznivý vliv na zdraví ženy. (Obr. 9)

Otázka č. 10 - Dbáte v chladném počasí na nošení spodní košilky?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Obr. 10 Graf nošení spodní košilky v chladném počasí

V této otázce jsme rozdělily ženy do 2 věkových kategorií. První věková kategorie jsou ženy do 40 let a druhá věková kategorie jsou ženy 41 let a více. Otázkou jsme chtěly zjistit, která z těchto dvou věkových kategorií více dbá na nošení spodní košilky v chladném počasí.

Žen do 40 let bylo celkem 15 (50 %) z celkového počtu dotazovaných žen (100 %). V této věkové kategorii do 40 let věku zvolily odpověď ano, celkem 3 ženy (20 %) z 15 dotazovaných žen (100 %). Stejně tak volily ženy i druhou nabízenou odpověď a to odpověď spíše ano, také 3 ženy (20 %). Celkem 4 ženy (27 %) odpověděly, že nenosí košilku v chladném počasí a 5 žen (33 %) odpověděly, že spíše spodní košilku nenosí.

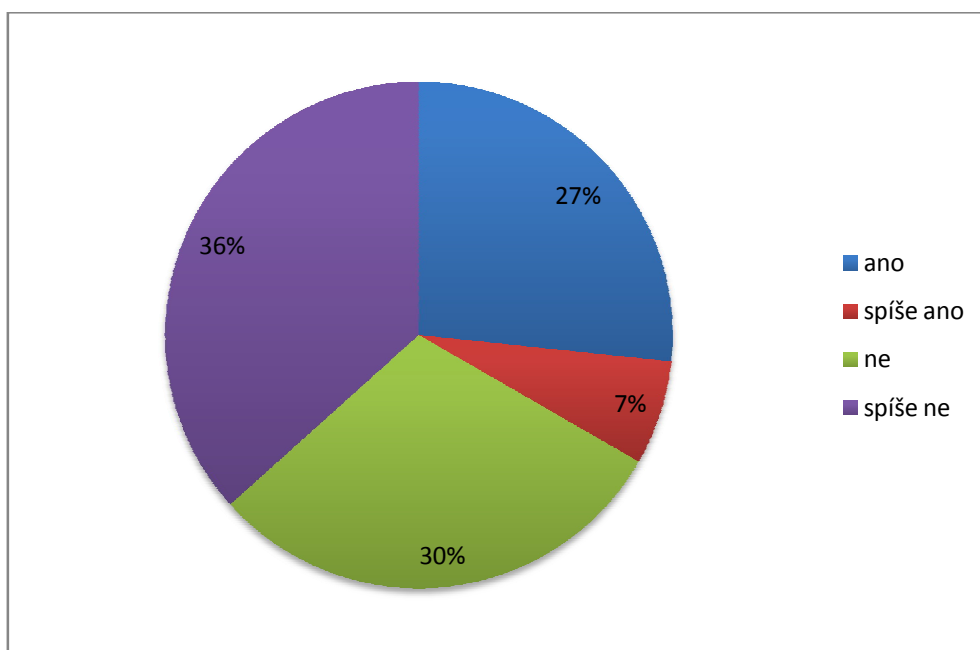
Žen 41 let a starších bylo celkem také 15 (50 %) z celkového počtu dotazovaných 30 žen (100 %). Ženy v kategorii 41 let a starší odpověď ano, a tedy, že nosí, spodní košilku v chladném počasí zvolilo celkem 10 žen (67 %) z 15 dotazovaných žen (100 %) v této kategorii. Odpověď spíše ano, zakroužkovala pouze 1 žena (6,5 %), stejně tak byla

zodpovězena i odpověď ne. Odpověď spíše ne, zvolily celkem 3 ženy (20 %) z celkového počtu 15 žen (100 %).

Z této otázky vyplývá, že ženy v kategorii 41 let a starší dbají více na nošení spodní košilky v chladném počasí než ženy z druhé věkové kategorie, žen do 40 let věku. (Obr. 10)

Otázka č. 11 - Necháváte si v prodejně spodního prádla při výběru podprsenky poradit od prodavačky druh materiálu?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

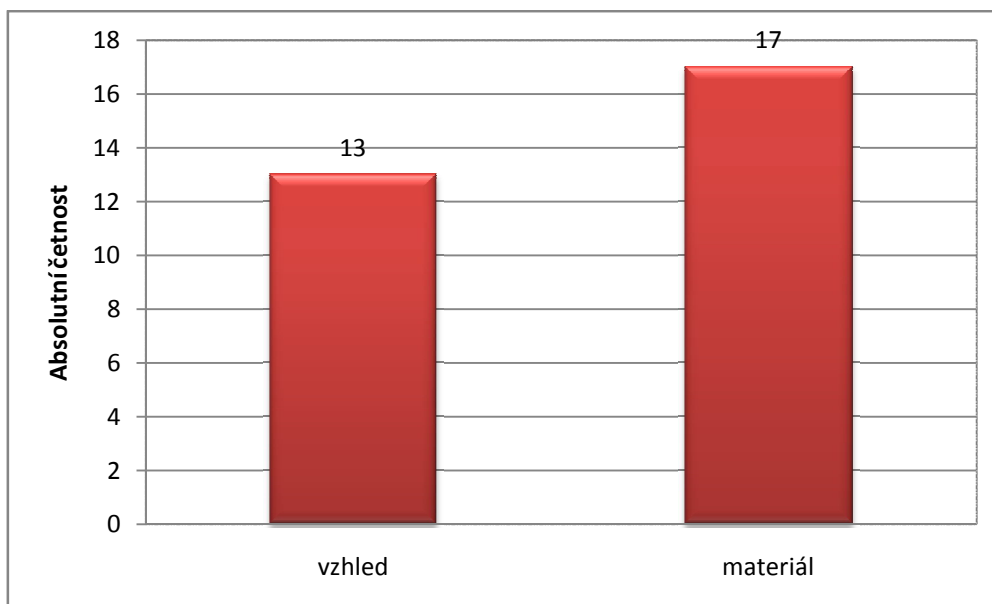
Obr. 11 Graf znázorňující, zda si ženy v prodejně spodního prádla nechávají poradit od prodavačky

V otázce č. 11 jsme se snažily zjistit, zda si ženy nechávají poradit s výběrem materiálu podprsenky od odbornice. Z 30 respondentek si nechává 8 žen (27 %) poradit druh materiálu podprsenky od prodavačky. Odpověď spíše ano, zvolily 2 ženy (7 %). Celkem 9 žen (30 %) odpovědělo, že si od prodavačky spodního prádla druh materiálu nenechává poradit a 11 (36 %) žen odpovědělo, že si spíše nenechává poradit.

U této otázky jsme si myslely, že si více žen nechává poradit materiál od prodavaček spodního prádla, od kterých se očekává, že mají s výběrem správného materiálu určité zkušenosti. Bohužel většina žen tuto možnost při nákupu podprsenky nevyužívá. (Obr. 11)

Otázka č. 12 - Při nákupu podprsenky dbáte na vzhled či preferujete materiál podprsenky?

- a) vzhled
- b) materiál

Obr. 12 Graf znázorňující preferenci vzhledu či materiálu podprsenky

Tab. 4 Preference vzhledu či materiálu podprsenky u jednotlivých věkových kategorií

	15 - 20 let		21 - 30 let		31- 40 let		41- 50 let		51 - 60 let		61 - 70 let	
	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)	n_i	f_i (%)
vzhled	3	60 %	3	60 %	4	80 %	1	20 %	2	40 %	0	0 %
materiál	2	40 %	2	40 %	1	20 %	4	80 %	3	60 %	5	100 %
celkem (Σ)	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %

V této otázce nás zajímalo, zda ženy při výběru podprsenky dbají více na vzhled či materiál podprsenky. Většina 17 (57 %) žen preferuje materiál a 13 žen (43 %) preferuje ve výběru podprsenky vzhled.

Při rozboru jednotlivých věkových kategorií vidíme, které z nich více preferují vzhled a které materiál. (Obr. 12)

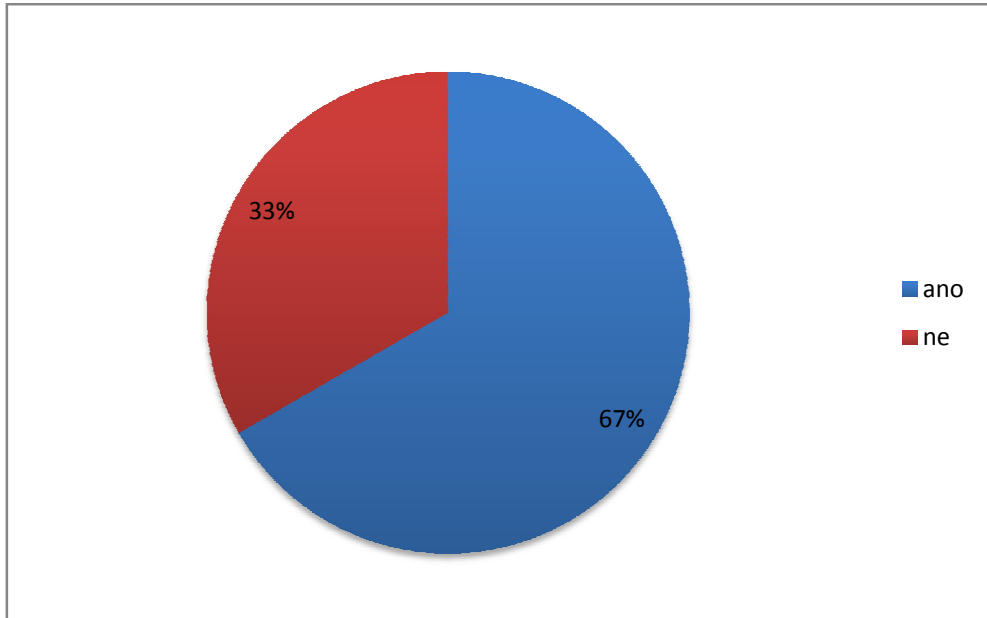
Věková kategorie 15 – 20 let, více preferuje vzhled, celkem 3 ženy (60 %) z 5 (100 %). Ženy ve věku od 21 – 30 let odpovídaly stejně jako v předchozí věkové kategorii. Většina žen

ve věku od 31 – 40 let si častěji vybírá podle vzhledu, celkem 4 ženy (80 %) a naopak ženy ve věkové kategorii od 41 – 50 let preferují materiál a to celkem 4 ženy (80 %) z 5 žen (100 %). Ženy od 51 – 60 let si častěji vybírají podprsenku podle materiálu, celkem 3 ženy (60 %) z 5 dotazovaných žen (100 %). Nejstarší dotazované ženy v kategorii od 61 – 70 let, ve 100 % preferují materiál, všech 5 žen takto odpovědělo. (Tab. 4)

Otázka č. 13 - Myslíte si, že nesprávná velikost podprsenky ohrožuje Vaše zdraví?

a) ano

b) ne

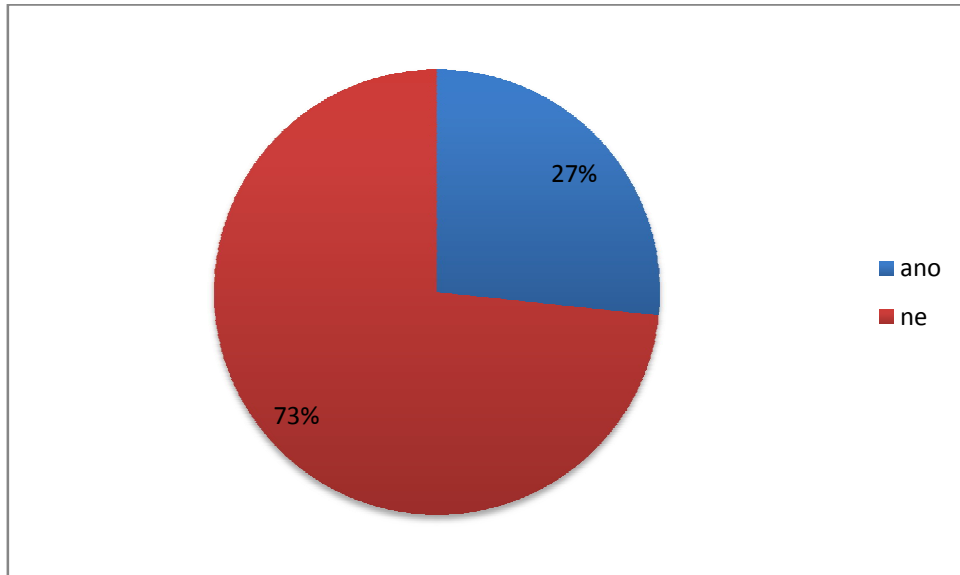
Obr. 13 Graf nesprávné velikosti podprsenky z hlediska zdraví

V otázce č. 13 jsme zjišťovaly, jestli ženy vědí, že nesprávná velikost podprsenky může způsobit zdravotní problémy. Celkem 20 žen (67 %) si myslí, že nesprávná velikost podprsenky ohrožuje zdraví. Ostatních 10 žen (33 %) nepovažuje nesprávnou velikost podprsenky jako zdraví ohrožující. (Obr. 13)

Otázka č. 14 - Nosíte nesprávnou velikost podprsenky?

a) ano

b) ne

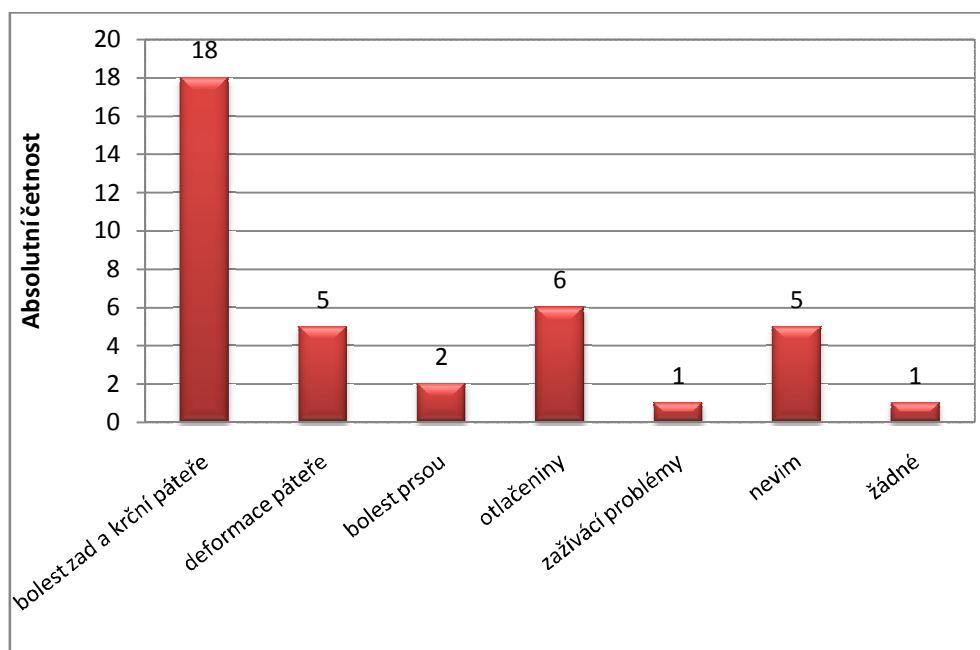

Obr. 14 Graf nošení nesprávné velikosti podprsenky

Otázkou č. 14 jsme u respondentek zjišťovaly, kolik žen nosí nesprávnou velikost podprsenky. Celkem 22 žen (73 %) tvrdí, že nosí správnou velikost podprsenky. Zbýlých 8 žen (27 %) odpovědělo, že nosí nesprávnou velikost podprsenky.

Odpovědi žen nás překvapily. Očekávaly jsme, že větší procent žen bude nosit nesprávnou velikost podprsenky. (Obr. 14)

Otázka č. 15 - Jaké si myslíte, že mohou vzniknout problémy při špatném výběru velikosti podprsenky? (vypište)

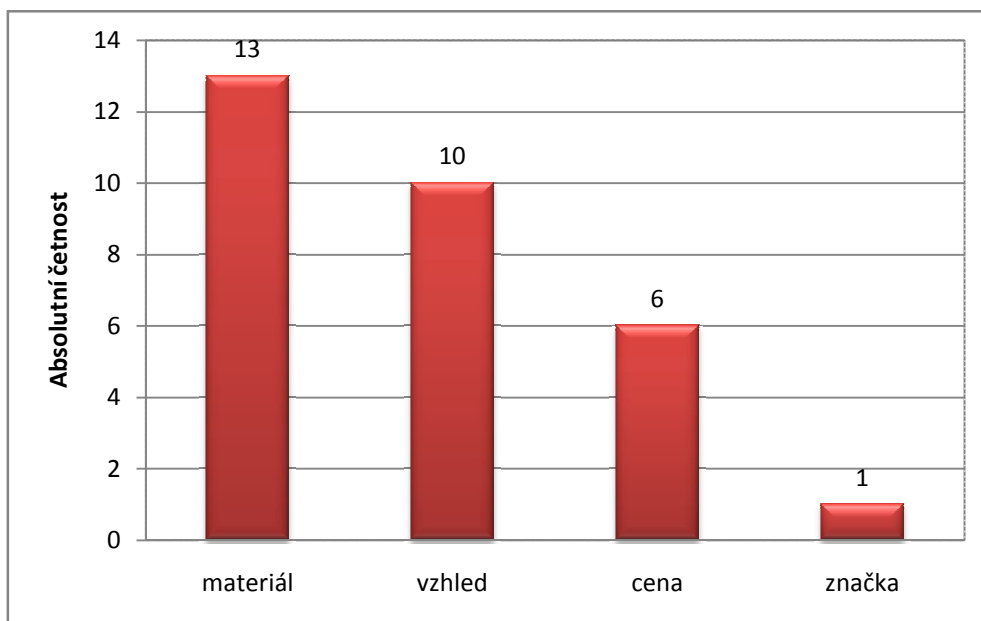
Obr. 15 Graf zdravotních problémů při špatném výběru podprsenky

V otázce č. 15 jsme zjišťovaly, o jakých zdravotních problémech ženy vědí, že mohou nastat při špatném výběru velikosti podprsenky. Tato otázka byla otevřená, kdy ženy mohly napsat své vlastní odpovědi.

Mezi nejvíce zastoupené zdravotní problémy, které ženy do dotazníku vypisovaly, byly bolesti zad a krční páteře, tento problém zmínilo 18 žen. Na druhém místě byly otlačení, ty zmínilo 6 žen. Další zdravotní problém na který ženy odpovídaly, byly deformace páteře, takto odpovědělo celkem 5 žen. Některé ženy, celkem 5 žen nedokázalo na otázku odpovědět a do dotazníku mi napsaly, že nevědí. Pouze 2 ženy zmínily jako zdravotní problém bolesti prsou. Jedna žena odpověděla, že mohou vzniknout zažívací obtíže a jedna žena odpověděla, že nemohou vzniknout žádné zdravotní problémy. (Obr. 15)

Otázka č. 16 - Při výběru spodního prádla hledím na:

- a) cenu
- b) materiál
- c) vzhled
- d) značka

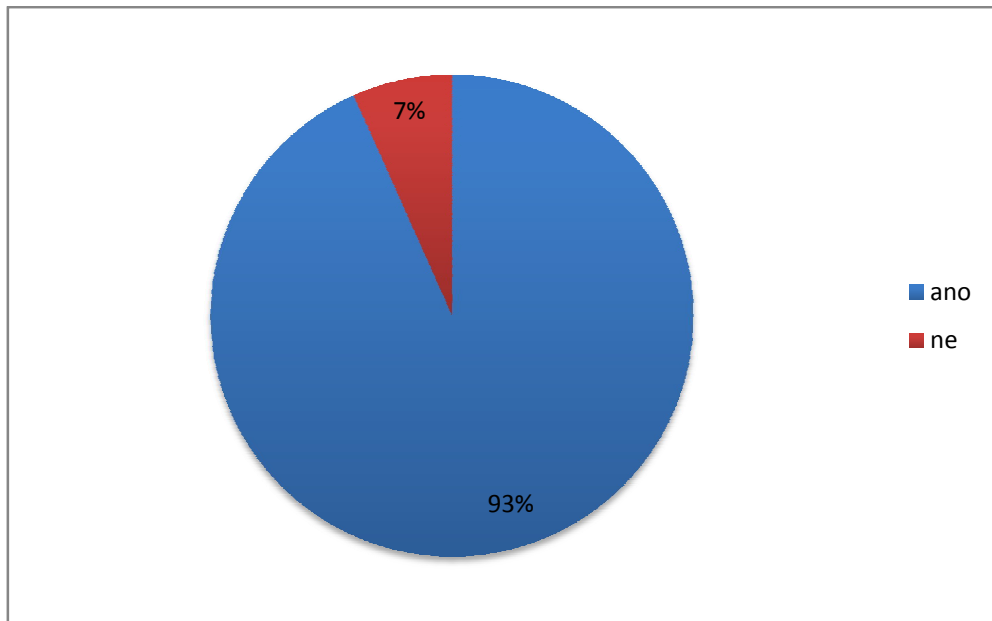
Obr. 16 Graf preference výběru spodního prádla podle jednotlivých kritérií

Touto otázkou jsme chtěly zjistit, jaký je u žen rozhodující faktor při výběru spodního prádla. Nejčastěji ženy při výběru spodního prádla hledí na materiál, celkem 13 žen (43 %) takto odpovědělo, z celkového počtu 30 žen (100 %). Na druhém místě ženy preferují vzhled. Vzhled uvedlo 10 žen (33 %). Méně žen, celkem 6 žen (20 %) hledí při výběru osobního spodního prádla na cenu. Pouze 1 žena (3 %) odpověděla, že je pro ni při výběru spodního prádla důležitá značka. (Obr. 16)

Otázka č. 17 - Myslíte si, že ženy, které dříve běžně nosily korzet, měly trvalé zdravotní problémy?

a) ano

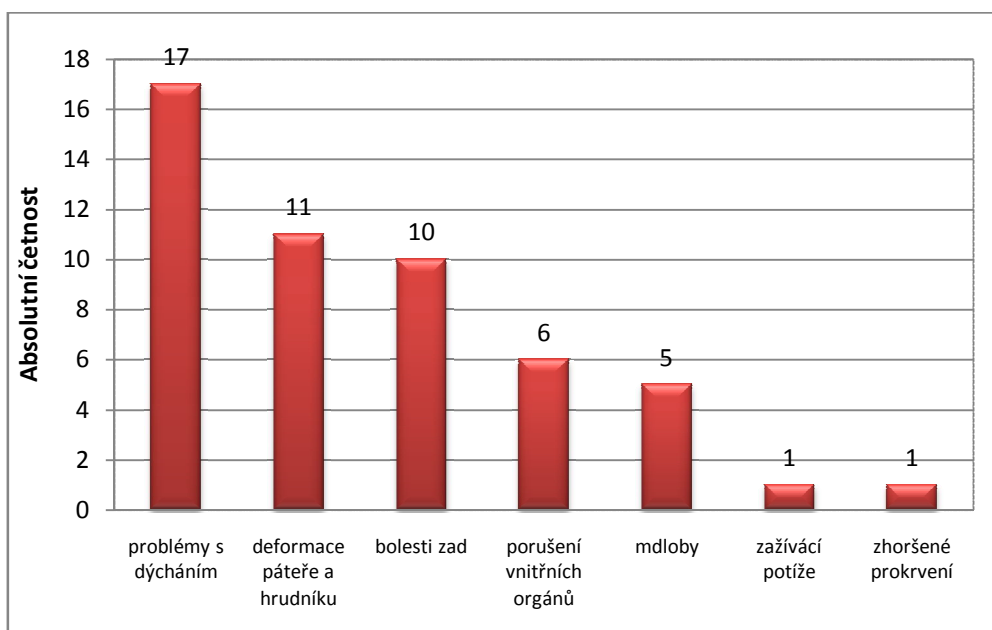
b) ne

Obr. 17 Graf názoru na trvalé zdravotní problémy z nošení korzetu

V otázce č. 17 jsme se respondentek ptaly, jestli dříve tak známý a běžně nošený korzet byl následkem trvalých zdravotních problémů. Většina žen 28 (93 %) ví, že korzet způsoboval trvalé zdravotní potíže žen, které korzet nosily. Pouze 2 ženy (7 %) odpověděly, že si myslí, že ženy neměly trvalé zdravotní problémy. (Obr. 17)

Otázka č. 18 - Pokud jste v otázce č. 17 odpověděla ano, vypište, jaké si myslíte, že ženy měly problémy?

Obr. 18 Graf zdravotních problémů žen nosících korzet

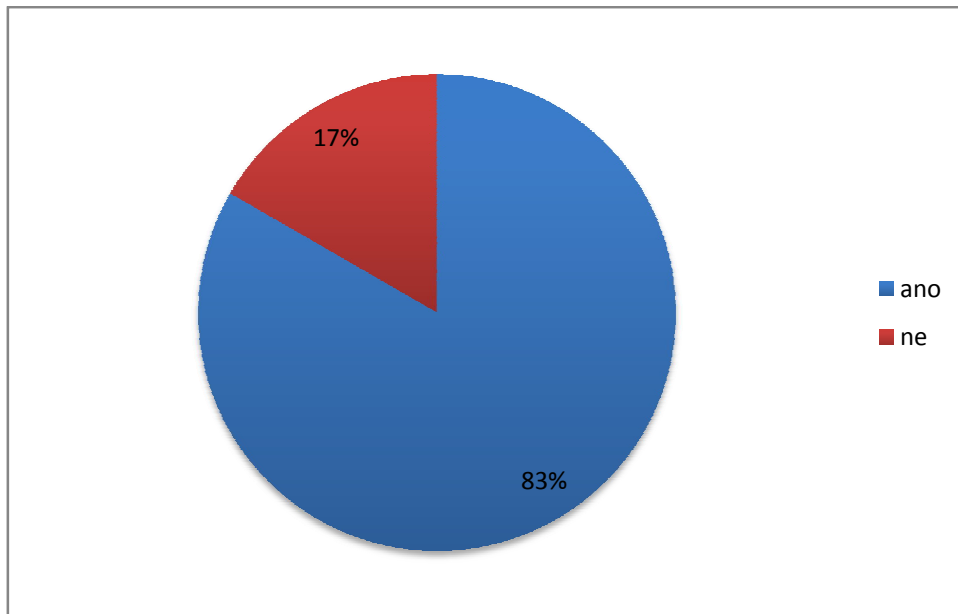
Otázka č. 18 navazuje na otázku č. 17. Pokud respondentka v otázce č. 17 odpověděla ano, měla v otázce č. 18 sama vypsát zdravotní problémy, které si myslí, že ženy měly z každodenního nošení korzetu.

Nejvíce žen, a to celkem 17 odpovědělo, že ženy nosící korzet měly problémy s dýcháním. Na druhém místě 11 žen odpovědělo, že ženy trpěly deformací páteře a hrudníku. Bolesti zad zmínilo v dotazníku 10 žen. Porušení vnitřních orgánů vypsalo celkem 6 žen. 5 žen odpovědělo, že ženy trpěly častými mdlobami. Ostatní odpovědi jako jsou zažívací obtíže a zhoršené prokrvení byly zmíněny pouze jednou ženou. (Obr. 18)

Otázka č. 19 - Víte, že nesprávným výběrem spodního oblečení mohou vzniknout gynekologické obtíže?

a) ano

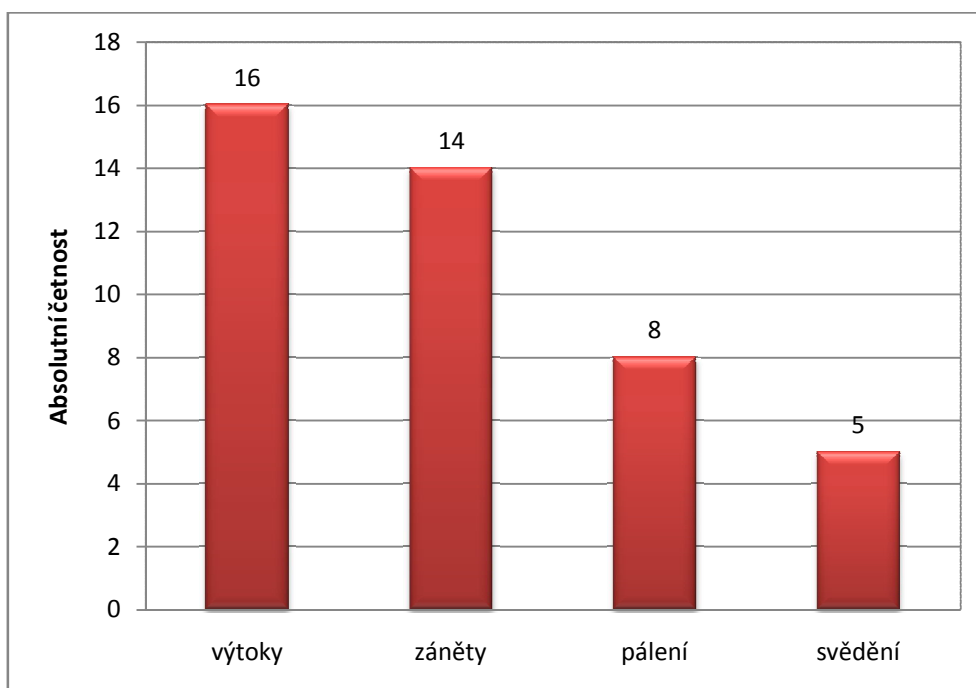
b) ne

Obr. 19 Graf znázorňující vědomost žen o gynekologických obtížích při špatném výběru spodního prádla

V této otázce jsme zjišťovaly, zdali ženy vědí o gynekologických obtížích, vzniklých ze špatného výběru spodního prádla. Většina žen, celkem 25 žen (83 %) ví, že nesprávná volba spodního prádla způsobuje gynekologické obtíže. Pouze 5 žen (17 %) neví, jaké gynekologické obtíže vzniklé v důsledku nevhodného nošení spodního prádla mohou vzniknout. (Obr. 19)

Otázka č. 20 - Pokud jste v otázce č. 19 odpověděla ano, vypište, jaké gynekologické obtíže mohou vzniknout.

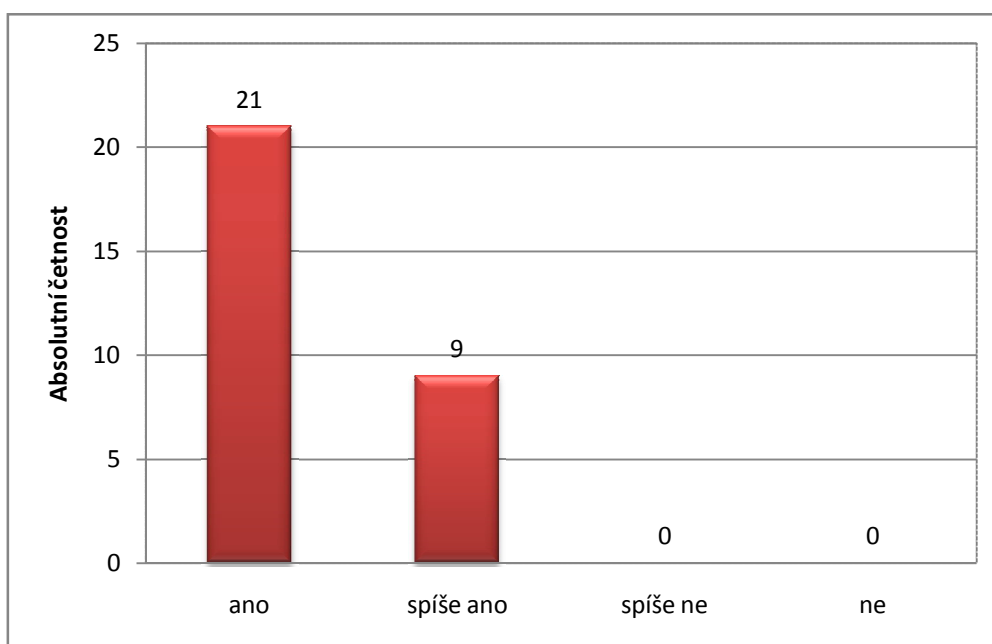
Obr. 20 Graf gynekologických obtíží vzniklé v důsledku špatné výběru spodního prádla

V této otázce jsme se dotazovaly, jestli ženy vědí, jaké gynekologické obtíže mohou být způsobeny nesprávným výběrem spodního prádla. Otázka navazuje na předešlou otázku, ve které jsem se žen ptala, jestli vědí, že nesprávné spodní prádlo může způsobit gynekologické obtíže. Pokud ženy odpověděly v předešlé otázce ano, mohly dále odpovídat na otázku č. 20.

Jako nejčastější odpověď respondentek byly v dotazníku zmíněny výtoky, ty zmínilo celkem 16 žen. Na druhém místě ženy psaly záněty, ty napsalo o 2 respondentky méně než v předešlé otázce a to 14 žen. Celkem 8 žen v dotazníku vypsala, že v důsledku špatného nošení spodního prádla může vzniknout pálení a 5 žen odpovědělo svědění v oblasti genitálu. (Obr. 20)

Otázka č. 21 - Převlékáte se při příchodu domů do domácího oděvu?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Obr. 21 Graf převlékání do domácího oděvu

V poslední otázce v dotazníku nás zajímalo, jestli se ženy při příchodu domů převlékají do domácího oděvu či zůstávají celý den v tom, v čem přišly domů. Většina žen na tuto otázku odpovědělo, že se při příchodu domů vždy převlékají, celkem 21 žen (70 %). Odpověď spíše ano, zvolilo celkem 9 žen (30 %). Žádná respondentka v dotazníku nezakroužkovala odpověď spíše ne nebo ne (0 %). (Obr. 21)

12 Diskuze

V části bakalářské práce diskuze se věnujeme porovnáním výsledků a stanovených výzkumných otázek na začátku bakalářské práce.

Výzkumná otázka č. 1: Preferují ženy nejvíce bavlněné kalhotky?

První stanovená výzkumná otázka patří k otázce č. 2. V této otázce nás zajímalo, jaké kalhotky ženy nejvíce preferují. Z celkového počtu 30 respondentek (100 %) vyplývá, že nejvíce ženy 24 (80 %) preferují bavlněné kalhotky. Krajkové kalhotky nosí 5 žen (17 %). Pouze 1 respondentka (3 %) uvedla, že její oblíbené kalhotky, které nejraději nosí, jsou kalhotky saténové. Hedvábné kalhotky, které byly také ve výběru, ne zvolila žádná respondentka.

Výzkumná otázka potvrdila, že nejvíce žen preferuje bavlněné kalhotky. Myslíme si, že pro ženy je tento materiál nejvhodnější z hlediska zdraví a pohodlí a to si také většina žen uvědomuje.

Výzkumná otázka č. 2: Nosí více jak polovina žen riflové kalhoty každý den?

Druhá stanovená výzkumná otázka se vztahuje k otázce č. 8. V této otázce jsme zjišťovaly, jak často nosí respondentky riflové kalhoty. Z 30 respondentek (100 %) nosí 15 žen (50 %) riflové kalhoty každý den. Dalších 10 žen (33 %) střídá riflové kalhoty s jiným druhem materiálu kalhot nebo sukní. Zbýlých 5 žen (17%) odpovědělo, že riflové kalhoty vůbec nenosí. Tyto ženy byly ve věkové kategorii od 61 do 70 let.

Tato výzkumná otázka se nám nepotvrdila. Domnívaly jsme se, že více jak polovina žen bude nosit riflové kalhoty každý den. Podle uvedených dat vyplývá, že přesně polovina dotazovaných respondentek nosí riflové kalhoty každý den.

Výzkumná otázka č. 3: Myslí si více jak polovina žen, že nesprávná velikost podprsenky může ovlivnit zdraví?

V této výzkumné otázce nás zajímalo, zda ženy vědí, že nesprávná velikost podprsenky může ovlivnit zdraví. Tato výzkumná otázka je spjata s otázkou v dotazníku č. 13. Z 30 dotázaných respondentek (100 %) si 20 žen (67 %) myslí, že nesprávná velikost

podprsenky ovlivňuje zdraví. Zbýlých 10 žen (33 %) nepovažuje špatný výběr velikosti podprsenky za zdraví škodlivé.

Tato výzkumná otázka byla potvrzena. Předpokládaly jsme, že více jak polovina žen si myslí, že nesprávná velikost podprsenky ohrožuje zdraví.

Výzkumná otázka č. 4: Nosí polovina žen nesprávnou velikost podprsenky?

V této výzkumné otázce bylo pracováno s otázkou č. 14. Odpovědi respondentek ukazují, že 22 žen (73 %) nemá problém s nošením nesprávné velikosti podprsenky. Zbýlých 8 žen (27 %) nosí špatnou velikost podprsenky.

Z uvedených dat vyplývá, že ženy spíše dbají na správnou velikost podprsenky, kterou nosí. Naše domněnka byla taková, že polovina žen bude nosit špatnou velikost podprsenky. Tato výzkumná otázka se nám nepotvrdila.

Výzkumná otázka č. 5: Preferují ženy více vzhled, než materiál u podprsenky?

V páté výzkumné otázce bylo zjišťováno, jestli ženy více při výběru podprsenky preferují vzhled nebo materiál podprsenky. Více dotazovaných respondentek na tuto otázku odpovídaly, že preferují materiál, celkem takto odpovědělo 17 (57 %) žen. Menší počet žen 13 (43 %) odpovědělo, že je pro ně při výběru podprsenky důležitý vzhled.

Výsledky také ukázaly, že ženy do 40 let preferují více vzhled a ženy ve věku 41 let a více vybírají spíše podle materiálu.

Ve výsledcích nás překvapilo, že více žen vybírá podprsenku podle materiálu. Myslely jsme si, že pro více žen bude rozhodující při výběru podprsenky vzhled. Druhý výsledek, že ženy do 40 let věku preferují více vzhled, než materiál nás nepřekvapil, tento výsledek jsme očekávaly.

Výzkumná otázka č. 6: Dbají méně na nošení spodní košilky ženy do 40 let, nežli ženy 41 let a starší?

V další výzkumné otázce, která je spjata s otázkou č. 10 jsem zjišťovala, jaká věková kategorie více dbá na nošení spodní košilky. Z celkového počtu 15 dotazovaných žen (100 %) do 40 let věku, odpověděly 3 ženy (20 %), že spodní košilku nosí vždy v chladném počasí. Odpověď spíše ano, zvolily také 3 ženy (20 %). Žen, které nenosí košilku v chladném počasí, jsou celkem 4 ženy (27 %). Ženy, které odpověděly, že košilku spíše nenosí, je 5 (33 %). Z celkového počtu 15 žen (100 %) ve věku 41 let a více, celkem 10 žen (67 %) odpovědělo, že spodní košilku v chladném počasí nosí. Odpověď spíše ano, odpověděla pouze 1 žena (6,5 %), stejně tak 1 žena odpověděla odpověď ne. Poslední odpověď z výběru, spíše ne, byla zodpovězena 3 ženami (20 %).

Výzkumná otázka se nám potvrdila. Větší počet žen dbá na nošení spodní košilky ve věku 41 let a starší, nežli ženy do 40 let věku.

Výzkumná otázka č. 7: Ví více jak polovina žen, že nesprávné spodní prádlo může způsobit gynekologické obtíže?

V této výzkumné otázce nás zajímalo, jestli ženy vědí, jaké gynekologické obtíže může způsobit nesprávné spodní prádlo. Tato otázka souvisí s otázkou č. 19. Zjistily jsme, že většina žen, celkem 25 (83 %) ví, že gynekologické obtíže mohou nastat. Zbýlých 5 žen (17 %) neví o gynekologických obtížích, které mohou vzniknout z nesprávného spodního prádla.

Tato výzkumná otázka se nám potvrdila. Více, jak polovina žen ví, jaké gynekologické obtíže nesprávný oděv způsobuje.

Výzkumná otázka č. 8: Vědí ženy o následcích na zdraví při špatném výběru spodního prádla?

V této výzkumné otázce jsme pracovaly s otázkou č. 20. Otázka je navazující na předešlou otázku. Respondentky nejčastěji odpovídaly, že v důsledku nesprávného nošení spodního prádla mohou vzniknout výtoky, celkem takto odpovídalo 16 žen. Celkem 14 žen

odpovědělo záněty. Dále 8 žen napsalo, že se může projevit gynekologické pálení a 5 žen svědění.

Všechny ženy do dotazníku napsaly nějaký zdravotní problém, který ženy může trápit z důvodu nošení špatného spodního prádla. Z toho nám vyplývá, že ženy vědí o určitých zdravotních problémech, které mohou vzniknout.

Výzkumná otázka č. 9: Ví většina žen, že dřívější nošení korzetu způsobovalo vážné zdravotní problémy?

Ke zjištění výzkumné otázky č. 9 jsme použily otázku č. 17. Ve výsledcích nám vyšlo, že celkem 28 žen (93 %) ví, jaké zdravotní problémy dříve způsoboval korzet. Pouze 2 ženy (7 %) z celkového počtu 30 respondentek (100 %) odpověděly, že nevědí, jestli ženy měly nějaké vážné zdravotní problémy v důsledku nošení korzetu.

Z výše uvedených výsledků vyplývá, že většina žen, ví, že korzet způsoboval vážné zdravotní problémy.

12 Závěr

Bakalářská práce je zaměřena na oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy. Na začátku tvoření bakalářské práce jsme si stanovily cíle. Tyto cíle si myslíme, že jsme splnily.

Náš první a to teoretický cíl byl získat a zpracovat informace o historii odívání a následcích špatného odívání. Cíl jsme splnily vypracováním teoretické části bakalářské práce.

Hlavním cílem naší výzkumné části v bakalářské práci bylo zjistit, jaké návyky mají dnešní ženy v oblékání. Tento cíl byl splněn. Cíl jsme uskutečnily pomocí dotazníkového šetření. Výsledky jsou znázorněny ve zpracovaných datech.

Dalším cílem bylo zjistit informovanost žen o zdravotních důsledcích špatného oblékání. Tento cíl byl také splněn. Podle vypracovaných výsledků jsme došly k závěru, že většina žen si je vědoma, že nesprávný oděv může způsobit zdravotní obtíže.

Poslední cíl byl zjistit, zdali ženy při výběru oblečení dbají na své zdraví. Tento cíl byl také splněn. Z dotazníkového šetření nám vyšlo, že většina žen ví o zdravotních důsledcích při špatném výběru oděvu a dovede je i dobře vyjmenovat, ale i přesto mnoho žen nosí nevhodný oděv. Například polovina žen nosí riflové kalhoty každý den. To není z hlediska zdraví vhodné, riflové kalhoty nejsou dostatečně prodyšné a často se v nich pokožka může zapařit a způsobit další zdravotní problémy. Poměrně malé procento žen si nechává pravidelně poradit v prodejně spodního prádla od prodavačky. Z dotazníkového šetření jsme došly k závěru, že více vhodný oděv z hlediska zdraví nosí ženy ve věku 41 let a více. Například nošení spodní košilky v chladném počasí preferuje většina žen ve věku 41 let a více, ženy mladší 40 let spíše spodní košilku nenosí. Další výsledek z celkového počtu žen nám vyšlo, že většina žen při výběru podprsenky preferuje spíše materiál. Ovšem pokud ženy rozdělíme na dvě věkové kategorie, dojdeme k tomu, že ženy do 40 let věku preferují vzhled a ženy ve věku 41 let a více preferují materiál spodního prádla.

Naopak většina žen dbá na to, aby spaly bez spodního prádla, což je pro ženy vhodnější. Celkem 83% žen dbá, na to, aby nosily správnou velikost podprsenky. A dále ženy dbají na to, aby se při příchodu domů převlékly do domácího oděvu. Žádná žena neuvvedla, že by se nepřevlékala.

Z toho nám vyplývá, že ženy ve věku 41 let a starší si už více váží svého zdraví. Podle našeho názoru většina žen mladší 40 let ještě nepřišly do styku s vážnějšími zdravotními problémy, a proto často preferují vzhled a zdraví jde ještě mnohdy stranou i přesto, že ženy vědí, jaký problém může nesprávný druh oděvu způsobit.

Myslíme si, že ženy by měly více věnovat čas tomu, co si obléci a věnovat se v souvislosti s tím hlavně svému zdraví. Je velmi důležité věnovat pozornost hlavně materiálu, správným velikostem oděvu a dostatečnému oblékání v chladnějším období.

Díky této bakalářské práci jsem se zdokonalila v pracování s a ve zpracovávání dat. Tyto znalosti bych ráda využila i ve své další praxi.

SEZNAM LITERATURY

1. BAYEROVÁ, A. *Žena lékařkou*. 2. vyd. Praha: Jos. R. Vilímek, 1905.
2. KOBILKOVÁ, J. et al. *Základy gynekologie a porodnictví*. 1. vyd. Praha: Galén, 2005. ISBN 80-7262-315-X.
3. KYBALOVÁ, L. *Renesance*. 1. vyd. Praha: Lidové noviny, 1996. ISBN 80-71-06-3.
4. KYBALOVÁ, L. *Starověk*. 1. vyd. Praha: Lidové noviny, 1998. ISBN 807106145X.
5. KYBALOVÁ, L. *Středověk*. Praha: Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-146-8.
6. LENDEROVÁ, M. *K hříchu i k modlitbě: žena v minulém století*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1999. ISBN 80-204-0737-5.
7. LENDEROVÁ, M.; RÝDL, K. *Radostné dětství?: dítě v Čechách devatenáctého století*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2006. ISBN 80-7185-647-9.
8. MACKŮ, F. a Čech, E. *Gynekologie pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Informatorium, 2002. ISBN 80-7333-001-6.
9. REPKOVÁ, A. a kol. *Gynekologické ošetrovatelstvo*. 1. vyd. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-236-7.
10. ROZTOČIL, A. a kol. *Moderní gynekologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-2832-2.
11. SKARLANTOVÁ, J. *Od fíkového listu k džínům*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-785-0.
12. SKARLANTOVÁ, J. *Od krinolíny k džínům*. 1. vyd. Praha: Práce, 1979. ISBN 24-048-79.
13. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3373-9.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Obrázky z historického odívání

Příloha B - Obrázky vlivu oděvu na orgány

Příloha C - Dotazník

Příloha D - CD se zdrojovými daty

Příloha A – Obrázky z historického odívání

Obr. 22 Starověký Egypt

Obr. 23 Řecko a Řím

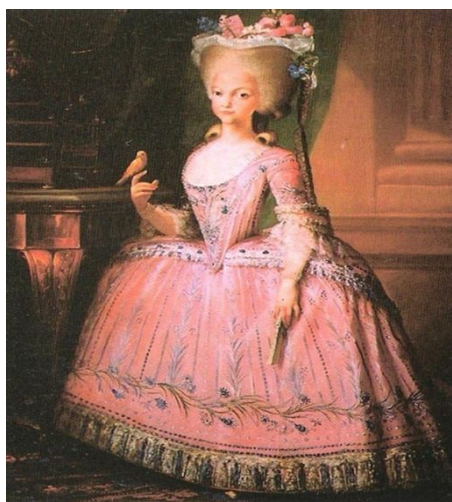
BAYEROVÁ, A. Žena lékařkou. 2. vyd. Praha: Jos. R. Vilímek, 1905.

Obr. 24 Gotické šaty

Obr. 25 Barokní móda

Obr. 26 Rokoková móda

Obr. 27 Empírová móda

Obr. 28 Dámská a dívčí móda v době romantismu

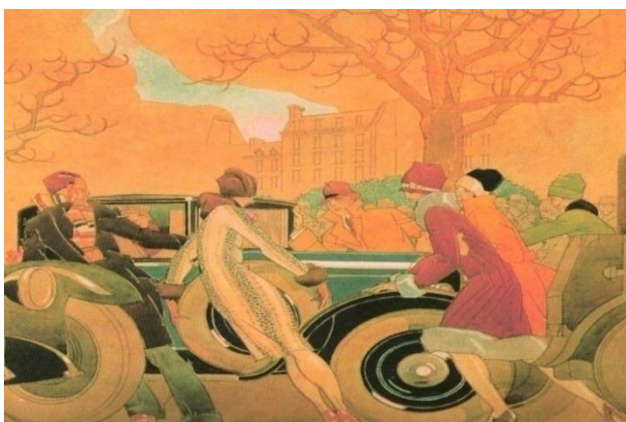
Obr. 29 Druhé rokoko

Obr. 30 Móda turnýry

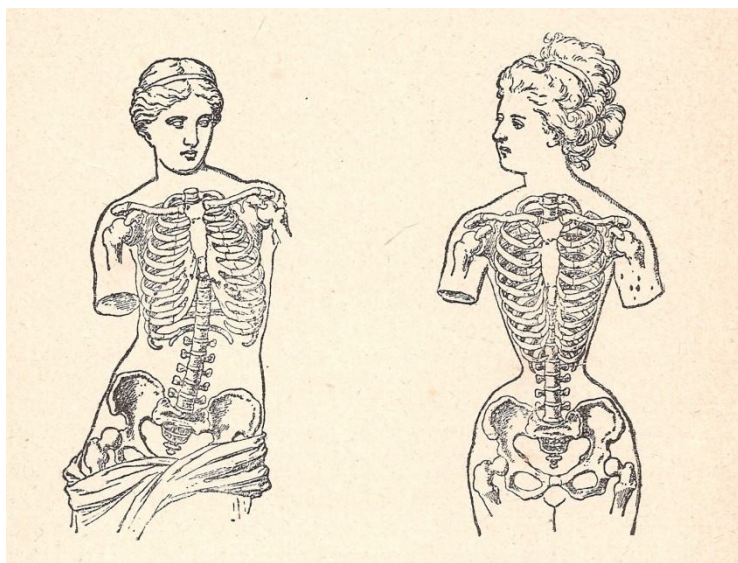
Obr. 31 Secese

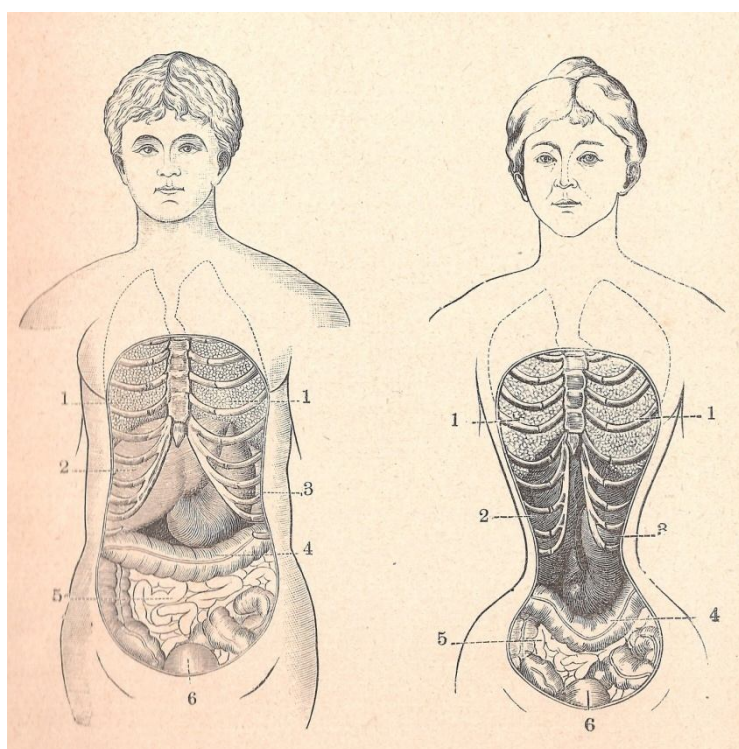
Obr. 32 První zkrácení sukně ke kolenům 20. léta 20. století

SKARLANTOVÁ, J. Od fíkového listu k džínům. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-785-0.

Příloha B – Obrázky vlivu oděvu na orgány

Obr. 33 Hrudní koš miloské Venuše a ženy stažené šněrovačkou

Obr. 34 Přirozená a nepřirozená poloha orgánů

1. plicy; 2. játra; 3. žaludek; 4. tračník; 5. tenké střevo; 6. močový měchýř

BAYEROVÁ, A. Žena lékařkou. 2. vyd. Praha: Jos. R. Vilímek, 1905.

Příloha C - Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Pavla Honová a jsem studentkou Univerzity Pardubice, Fakulty zdravotnických studií, obor porodní asistentka.

Chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který je zcela anonymní a slouží pouze pro účely mé bakalářské práce na téma Oděv v průběhu staletí a jeho vliv na choroby ženy.

Předem děkuji za Vámi vyplněný dotazník.

Pavla Honová

1) Kolik je Vám let?

.....

2) Jaký materiál u spodního prádla především u kalhotek preferujete?

- a) bavlněné
- b) hedvábné
- c) saténové
- d) krajkové

3) Jaký typ kalhotek nejčastěji nosíte?

- a) kalhotky střižené do pasu
- b) bikiny (kalhotky střižené od beder a nemají nohavičku)
- c) kalhotky šortkové
- d) tanga

4) Chodíte někdy bez kalhotek?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

5) Myslíte si, že chození bez kalhotek, zejména v letních měsících je zdravé?

a) ano

b) ne

6) Spíte bez spodního prádla?

a) ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) ne

7) V letních měsících nejčastěji nosím:

a) sukně

b) riflové kalhoty/ kraťasy

c) plátěné nebo bavlněné kalhoty/ kraťasy

8) Jak často nosíte riflové kalhoty?

a) každý den

b) rifle střídám s jiným materiálem kalhot nebo sukní

c) vůbec riflové kalhoty nenesím

9) Myslíte si, že je z hlediska zdraví vhodné nosit přilnavou spodní část oblečení?

a) ano

b) ne

10) Dbáte v chladném počasí na nošení spodní košilky?

a) ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) ne

11) Necháváte si v prodejně spodního prádla při výběru podprsenky poradit od prodavačky druh materiálu?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

12) Při nákupu podprsenky dbáte na vzhled či preferujete materiál podprsenky?

- a) vzhled
- b) materiál

13) Myslíte si, že nesprávná velikost podprsenky ohrožuje Vaše zdraví?

- a) ano
- b) ne

14) Nosíte nesprávnou velikost podprsenky?

- a) ano
- b) ne

15) Jaké si myslíte, že mohou vzniknout problémy při špatném výběru velikosti podprsenky? (vypište)

16) Při výběru spodního prádla hledím na:

- a) cenu
- b) materiál
- c) vzhled
- d) značka

17) Myslíte si, že ženy, které dříve běžně nosily korzet, měly trvalé zdravotní problémy?

a) ano

b) ne

18) Pokud jste v otázce č. 17 odpověděla ano, vypište, jaké si myslíte, že ženy měly problémy?

19) Víte, že nesprávným výběrem spodního oblečení mohou vzniknout gynekologické obtíže?

a) ano

b) ne

20) Pokud jste v otázce č. 19 odpověděla ano, vypište, jaké gynekologické obtíže mohou vzniknout.

21) Převlékáte se při příchodu domů do domácího oděvu?

a) ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) ne

Příloha D – CD se zdrojovými daty